

Administrația, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Borzoii neînscrise nu se primesc. Manuscrisurile nu se returnează!
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inscrise mai primește cu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Moos), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukas, A. Oppel, J. Danenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein-Bornat; în Frankfurt: G. L. Dausbe; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie garsondă pe o coloană 6 cr. în 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicării mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a o serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ)

Abonamentul pentru Anul J-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumerează la toate oficiile postale din țară și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea, piața mare Nr. 22, etajul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu două luni în casă: Pe un an 12 fl. pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplu 5 cr. v. a. sau 15 bani.
Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 153.—Anul II

Brașov, Duminecă 9 (21) Iulie

1889.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Iulie 1889 stilul vechiu

s'a deschis nou abonament la care invităm pe toți amicii și prietenii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 8 fl. pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8 franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou, să binevoască a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 8 Iulie.

Este o cerință de căpetenie a vieții și dezvoltării noastre românești, ca conducătorii firești ai poporului să stea în strinsă legătură cu acesta, într-o legătură de iubire și de încredere. Interesele noastre naționale și de cultură cer cu deosebire ca clerul nostru să fie pătuns de înalta sa chemare și să nu pregete a apăsă necurmat și în toate împrejurările poporul încredințat ingrijirii sale sufletesci de toate relele, sfătându-l și arătându-i cărarea, care singură îl poate duce la bunăstare și fericire.

Ca să-și potă implini cu conștiință clerul românesc această chemare este de lipsă să îmbrățișeze cu toată căldura inimii sale cauza națională a poporului nostru.

Un popor fără drepturi nu poate înainta, nu poate deveni nici

avut, nici cult, prin urmare îi lipsesc condițiunile cele mai de căpetenie spre a fi fericit. Preoții noștri avându însă chemarea de a stăru pentru fericirea poporului, urmază de aici că ei trebuie să lupte împreună cu poporul pentru recăștigarea și păstrarea acelor drepturi naționale și bisericesci dela cari atâră viitorul lui.

Etă de ce ni-se umple inima de bucurie de câte-ori vedem manifestându-se strinsa legătură, ce trebuie să fie între preoțimea noastră și popor. Etă de ce ne înveselim și ne întărim în credința și speranța, ce-o avem în viitorul neamului nostru, de câte-ori preoțimea română stăruiește umăr la umăr cu fruntașii noștri mirenți pentru binele, pentru dreptatea și libertatea poporului.

În zilele din urmă am fost așa de norociți a sêmți adencă această bucurie și a fi pătunși de această credință și speranță.

Manifestarea de iubire și de încredere a poporului român din diecesă Caransebeșului către noul și vrednicul său arhieru, Nicolae Popea, cu ocaziunea primirei și a instalării sale în scaunul episcopesc este o prea îmbucurătoare dovadă, că trainice, tari și puternice sunt legăturile, dintre clerul și poporul nostru, și că nici vitregele timpuri, nici asupririle și necazurile nesfârșite, nici uneltirile dușmane nu au putut întru nimic să-lăbi.

Acestui fapt îmbucurător i-au dat viuă expresiune vorbitorii, cari cu cuvinte elocente și însuflețite au salutată pe Episcopu de bunăvenire.

Dér cu puțin înainte ni-s'a mai oferit și în altă parte, în ținutul Sătmarului priveșcea înveselitoare și măreță a sfinte legăturii între preoțimea și între poporul nostru, am vădit și

ne-am convins, că preoții noștri sătmăreni și sălăgieni știu să fie adevărați preoți și apărători ai poporului și ai causei lui drepte.

Am dat de repețe-ori expresiune bucuriei, ce ne-a causat o purtare leală, demnă și bărbătească a memorărilor preoți în procesul politic al părintelui Lucaci. Și presămțeam, că cu cât mai mult ne-am bucurat noi, cu atât mai mare a trebuit să fie mâhnirea contrarilor nației noastre, cari lucră nencetat pe față și pe ascuns ca să înstrăineze preoțimea noastră de cauza sfântă națională a poporului român.

O dovadă nouă despre aceste nisuițe periculoase ale contrarilor ne dă un comunicat ce-lu publică oficiosa „Corespondența de Pesta” în numărul său dela 12 Iulie.

Numitul comunicat, care fără îndoială a fost inspirat de guvern, recunoște mai întâi că „procesul din Sătmar a pus în agitațiune peste măsura cunoscută o parte din populațiunea de limba română și că a făcut orecare senzați și afară de granițele țării”, apoi se silesce a slăbi importanța procesului susținându, că preotul Lucaci ar fi o „persoană inferioară, mărginită, care puțin de tot se interesază de bunii săi conaționali”.

Dér curându își da de gol corespondența oficiosa veninul, ce i l'a causat acel proces și ne arată și cauza pentru care este atât de măhnit și neliniștit, dându-se astfel singur de minciună.

Un moment însemnat — dize mai departe comunicatul oficios — a mai scos la ivelă procesul din Sătmar: mărturisirile unor preoți greco-catolici și greco-orientali.

Nu-i place organului oficios unguresc că acești „omuți bravi” au dat pe față „un orecare șovinism de culore română-națională” și de aceea negă, că ei aru avé vr'o influență de Dómne ajută asupra credincioșilor lor.

Cu toate aceste însă — și aici e aici — oficiosul ungur crede că este de lipsă ca cercurile competente să vegheze asupra purtării preoțimei române, ér cât pentru guvern crede, că elu de sigur se va ingrijii să controleze pe preoții noștri prin organele de stat și comunale. Totodată își exprimă speranța că și episcopii noștri voru ingrijii, ca preoții români să-și vedă de trebile lor preoțesci.

Cu alte cuvinte se nu mai facă preoții noștri „șovinism național” folosindu-se de dreptul lor de limbă, căci atunci agitază și provocă ingrijirile guvernului. Preoții noștri să-și vedă numai de patrafir; ce le mai pasă lor de limba și de drepturile poporului?

Neruşinarea oficiosului unguresc își ajunge culmea, când încheie cu frasa cunoscută despre „drepturile și privilegiile de liber cetățeni, ce le-ar asigura constituțiunea tuturilor”.

Liberi cetățeni?... Și totu se mai cere ca guvernul, cu organele de stat și comunale și cu episcopii să păzescă ca preoții români să nu facă politică, vorbindu românesc? Ce miserabilitate!

Noi, ca și totă lumea cultă, ca și contrarii noștri, în ce-i privesce pe ei, avem alte idei despre înalta chemare a preoțimei.

De aceea ne-am bucurat atât de mult vădându manifestându-se din nou în diferite părți legătura dintre clerul și poporul român, sfânta legătură, ce se exprimă în cuvintele preotului: *Preoți cu crucea în frunte!*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

NESUFERITĂ.

„O să fi nesuferită!” și-a dîșu ea cu hotărîre.

Ecă din ce cauză:

Mătușă, după ce Amelia nu mai avea trebuință de crescătoare, ținea locul de mamă la nepoț-sa, și toate scrisorile, ce-i veniau dela fecioru-său, le lăsa pe masă deschise. Și fiind-că Amelia ar fi vrută bucuroșă să știe, ce scrie tinerul și dragălașul ei văr — s'o spunem spre rușinea ei, — în secret de câte-ori i-se da prilej cetea toate scrisorile lui Ghiță.

Intr'o scrisore din acestea, mai proșpătă, găsi următoarele rânduri: „De ce nu? O găsculiță dela țără ar fi partiă foarte bună pentru mine! Voi veni să vedă odată „fata.”

De astădată Amelia n'a putut ceti mai departe. Intrase mătușă-sa. Înțelese însă îndată starea lucrului.

Vărul ei terminase șola și căpătase condiți într'o fabrică mare de mașini. Așezământul acesta era în apropierea

unui oraș mare, ori-cum însă, era la țără, și mătușă se exprimase de repețe ori: „Ghiță trebuie să se însore, altfel cum se trăescă?”

Totodată se anunțase venirea lui Ghiță.

Amelia nu se ndoia ma. mult, că n'ar fi ea „fata”, „găsculiță dela țără”, după care nu trebuie decât să întindă mâna.

Ea nu-și veduse vărul de mai multă an... din copilăria. Fotografia și scrisorile lui i-au plăcut totdeauna, cu toate astea își propusese acum cu hotărîre să fiă nesuferită față de el, cu nasul pe sus, pretențios și alte de soiul acesta. Nu-i trebuia vărul ăsta.

Ce e drept, ea era fată de crișmar, și câte odată era ingrijită, că fiitorul soțu poate să reflecteze la împrejurarea asta. Mirosul îmbetător din crișmă se mesteca une-ori cu mirosul aromatic al grădinei, dér ea căpătase o crescere ingrijită. Ea își avea și ideale de viață hotărîte și la nici o n'templare nu voia să fiă tractată de „fată și găsculiță dela țără”.

Pentru sosirea lui Ghiță se gătise

bine... ea, care de altă dată, prin casă umbra mai bucuroș în hainele cele mai simple, se sulimenise... ea, a cărei față plesna de sănătate... din întemplantare se făuise ceva prea mult; și-a făcut o frisură cam complicată... ea, pe care codele slobode o înfățișau atât de dragălaș! Pe vărul ei îl salută rece... ea, care totdeauna era modelu de prietinosă și naturală.

Ghiță rămase uimit.

„Ei! Meliță, te-ai făcută domnă cum se cade. Pote că nici nu-i iertată să-ți mai dîșu „tu”?”

„Ni-am dîșu dora vre-odată „tu”?” dize ea, ferindu-se a răspunde la întrebarea lui.

„Odiniora, când ne sbrântuim pentru câte-un flutur prins — așa gândesc, o'atunci ne dizeam „tu” unul altuia.

Lucrul rămase nelămurit. Ea nu-lu agrăia cu „tu”, el se acomoda surprins. Se titlău cu „d-ta”.

Acăsta fu întâia învingere a Ameliei.

De casă și de economia întregă ingrijea acum Augusta, o copilă orfană,

rudenă tare de departe, care crescuse cu Amelia. De altă dată ele se perëndau în lucru. Amelia însă rugase de astădată pe Augusta, ca să ingrijescă ea de toate până va fi vărul ei aici. Și acum Amelia se prefăcă, ca și când habar n'ar avé de totă economia. Pe când Augusta întindea mēsa, ea ședea la piano fără nici o grije, și cânta „Valurile Dunărei” de Ioanovic.

Ghiță intră n casă.

„Și aici Ioanovic!” dize, „nicăiri nu pote omul scăpa de acestu componist?”

„Și aici — de ce și aici? De ce să cântă vechiturile din librării de pe timpul lui Adam? De altfel este o credință de tot greșită a celor din orașele mari, că dora pe la sate am trăi în altă lume.”

„Pote”, răspuse Ghiță, „mie însă imi place de exemplu: „Arii fără cuvinte”, de Medelsohn.”

„Medelsohn... Evreu învechit”, adause Amelia scurt.

„Eu voi cere să mi-lu cânte nevasta mea.”

„Pe un pian antic cu ton sub-

Primirea P. S. Sale Episcopului N. Popea.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.“)

Caransebeș, 3/15 Iulie 1889.

Prea Sântia Sa Episcopul Nicolae Popea a sosit în Caransebeș Sâmbătă în 1 (13) Iulie după amiază în pace și în deplină sănătate. În totă călătoria Sa, Prea Sântia Sa a fost întâmpinată pe la toate stațiunile, cu deosebire în Timișoara și în Lugoj, de o mulțime de popor entuziasmat în frunte cu preoțimea și cu inteligența sa, cu urări de „să trăiească“, cu bubuituri de trescuri, cu vorbiri festive de bineventare, care se vedeau că vin din inimă învăpăiate de iubire și de încredere, cu muzică, cu buchete de flori, cu coruri de bărbați, de copii și copile, toți îmbrăcați în haine de sârbătoare.

În Caransebeș entuziasmul ajunsese la culme. Gara, înțesată de o imensă mulțime, bărbați și dame, din loc și veniți din depărtări, dela marginile extreme ale diecesei, ca să întâmpine pe doritul lor Archiepiscop. Intregul oraș avea aspect sârbătoresc. Pe fețele tuturor se vedea zugrăvită bucuria pentru sosirea bărbatului doritorilor. Casele împodobite cu covore, cu ghirlande de flori și verdetă.

În piața două arcuri de triumf, pe care se cetiau cuvintele: „Bine ai venit“, formate cu gust din flori și verdetă. Pe stradele orașului furnica poporul așteptându cu nerăbdare conductul, care pe la 9 ore seara, cu faclă și cu suțe de lampione și cu muzica orașului în frunte se porni dela institutul teologic, mișcându-se printre stradele splendidu iluminate și decorate, și se opri înaintea reședinței episcopesci.

Aici Prea Sântia Sa apărură la ferestră și nesfârșite urări salutare ivirea sa. După ce se cântă unu imn festiv, deputatul sinodal Coriolan Brediceanu, salută pe Ilustr. Sa prin următorul cuvânt strălucit, rostit cu ton puternic, pătunțos, adevărat oratoric, care electriza inimile auditorilor:

„Episcopul diecesei gr. or. române a Caransebeșului, Ilustritatea Sa Archiepiscopul Nicolae Popea, întru mulți ani să trăiească!“

Domnul Dumneșeu părinților noștri înduratu-s-a de rugările noastre și după scurtă vedușă, diecesă Caransebeșului Te are în fruntea sa de episcop sufraganeu.

Rescriptul regal, prin care s'a înțarțit alegerea Ilustrității Tale de episcop al frumosei noastre dieceși, a amorțit durerea jalei noastre, și dela Dunărea bătrână până la malurile Tisei campanele bisericești noastre vestesc sârbătoare și bucuria răvărșă rađe luminoșe peste credincioși.

Clerul și poporul român, pururea loial, este fericit și pătunțos de neștersă mulțumită, fiindcă voința sa a aflat prea grațios audul la înaltul tron.

Sinodul eparchial a dat „sciinței“ și „evlaviei“ Ilustrității Tale bine-meritata recunoștere. Sântitul Sinod episcopesc a prețuit „trecutul laborios“ și „caracterul nobil“ al Prea Sântiei Tale, era nouă tuturor aceste însușiri așe ne sunt garanția speranței într'un mare viitor al dieceși noastre.

Archiereule Prea Sântite! Privește la credincioșii dați păstoririi Tale! Popor cu pietate, cu credință curată, cu respect cătră autoritatea publică, acestu popor sârbăză diua intrării Ilustrității Tale în reședința episcopescă plin de însuflețire, vedend că lumina Te-a deschis porțile reședinței, „smerenia“ Te-a condus pașii, și virtutea Te-a aședat în scaunul arhieresc.

Cunoșcem greutățile înaltei dignității, ce ocupi!

Némurile trecu prin ispite și cercări, până să între sciința într'ensele și să înțelgă taria sufletelor bărbate și temeiurile dreptului și ale libertății nu pieri în vief. Acesta este credința noastră de vieță. Din această credință izbucnește glasul credincioșilor, ce 'lu aud, glas de încredere, de respect și de iubire, acestu glas, ce răsuna acum în tôte unghiurile dieceși — ca harfa lui Aeolus — va ridica cu puterea armoniei pe cei drepti ca stilpi puternici ai bisericei noastre și va stinge pe cei slabi. Astfel Ilustritatea Ta cu darul facultăților rari, cari Te sunt proprii, cu devotamentul fiilor adevărați ai bisericei noastre și cu binecuvântarea cerescă, vei conduce corabia Eparchiei siguru și peste furtune.

Ilustrissime Domnule!

Alesu cu bucuri! Întempanat cu mândri! Primitu cu iubire frățescă, răzimiru Teu fiă legea bisericei noastre constituționale, scutul Teu fiă dreptatea, acoperemintul Teu fiă încrederea și atunc speranța Ta, însoțită de palpitările inimei a sutelor de mii, speranța Ta, care este și a noastră: *Prosperarea bisericei, progresul culturii, întărirea nemiului românesc* o vei ved cu ochii, și ca să ajungă această răsplată, demnă de nobilul Teu suflet, ca brațul Teu să porțe cu taria toiagului eparchiei noastre, ca înțelepciunea să Te lumineze tôte faptele Tale, ca devotamentul Teu cătră biserică și națiune să ardă cu foc sfânt, nestinsu pentru Tine, părintele nostru prea vrednicu, ridicăm la tronul Tatălui ceresc fiescile noastre rugări, într'un glasu strigand:

Episcopul dieceși gr. or. rom. a Caransebeșului, Ilustritatea Sa Archiepiscopul Nicolae Popea întru mulți ani să trăiească!“

Sub impresiunea scurtei, der mândușei cuvântări a oratorului, episcopul Popea mulțumi pentru onorea, cu care fu distinsu, și pentru însuflețirea cea mare a Caransebeșenilor și peste totu a Bănățenilor, afirmand, că onorea și însuflețirea acestu nu se facu atătu persoanei, cătu causei, adecă triumfului, ce Te reportă constituționalismul nostru bisericesc, implinindu-se astfel prin întregirea dieceși Caransebeșului una din cele mai cardinale dispozițiuni ale organismului nostru bisericesc constituțional.

Se mai cântară apoi două cântece corale, după care apoi vorbi Nemoianu, primarul orașului, sălutaând pe noul episcop în numele orașului pentru binevenire. În răspunsul său Ilustritatea Sa accentuă, că orașul Caransebeșului deja în timpul aflării sale în Sibiu i-a fost prezentat prin o deputațiune felicitările sale și că acum simte o dublă bucurie, că le pôte arăta în persoană mulțumirile sale pentru sentimentele manifestate de încredere. Astfel se termina diua Sâmbetei, „diua cea frumoșă“ cum o numesc Caransebeșenii, ducend fiăcine impresiunile cele mai plăcute acasă. Despre instalare, banchetul și concertul din diua următoare, Duminecă, ve voi scrie cu altă ocași.

Întempanarea părintelui Lucaciu

în călătoria sa dela Sătmar.

În Sătmar. După pronunțarea sentinței de achitare, d-lu Dr. Vasile Lucaciu, însoțit de d-lu avocat Coroianu, voia să se retragă, der mulțimea, care inundase stradele principale și piața, l'a încunjurat, încât a trebuit să se refugieze de acestu val liniștit în cofetăria și să adăsteze aprupe o oră cu ușile încuiate. Poporul adunat afară, fără deosebire de naționalitate, era p'aci, p'aci să între în cofetăria cu forța. Era într'adeveră uimitor să veți mii de omeni înaintea cofetăriei, răpiți de însuflețire, strigand și aclamand pe părintele Lucaciu. Era poporul muncitor, ca meșteșugari, industriași și o mulțime nenumerată de liberi profesioniști, cari s'au inspirat așa de mult de oratoria distinsă a părintelui Lucaciu! Poliția, vedend această manifestați, a intervenit împrașciand publicul. Să nu uită a înregistra, că damele din societatea alésă a Sătmarului s'au grăbitu, fără nici o considerare la convenția socială, să facă cunoștință personală cu Lucaciu și să-l feliciteze pentru atitudinea sa plină de resignațiune bărbătescă. D-lu Coroianu a fost asemenea întempanat cu ovățiu din partea advocaților și a juristilor din Sătmar, și toți l'au felicitat pentru pledoaria sa strălucită. La orele 12 a avut loc un banchet splendid, la sfârșitul căruia damele române s'au prezentat în corpore sub conducerea d-nei Barbulu de l'au felicitat și au predat câte un buchet de o frumșeță rară d-lor Lucaciu, adv. Coroianu și adv. Ferentiu.

În Sein. Aici d-lu Lucaciu a fost întempanat de protopopul Alecsie Berinde în fruntea poporenilor săi, cari, când s'a dat jos din tren, l'au primit cu aclamațiune nesfârșite de „Să trăiească“. Femeile plangeau de bucurie, bărbații se

grăbiau care de care, spre a-i stringe mâna. După câteva cuvinte de încurajare adresate poporului, părintele Lucaciu a pornit mai departe la Baia mare.

Baia mare. Inteligența română, în frunte cu d-lu avocat Ioni Popu, afară de vr'o două excepțiuni de tristă memorie, i-au făcut o primire de cele mai simpatice, și n'au încetat de a da prin graiu viu expresiune admirațiunii lor pentru infatigabilul, desinteresatul și entusiastul luptător Vasile Lucaciu.

Teuții de sus. Aici s'a petrecut o scenă mișcătoare. Teuții de sus sunt locul de nascere al procesului sensional. Înaintea școlii celei noue, în fața bisericei, imediat lângă birtul, unde s'a ținut adunarea memorabilă acum trei ani, erau postați în haine sârbătoresc mai multe sute de țeran. cari dărand trăsura lui Lucaciu, au început a striga „Să trăiească părintele nostru și alu Românilor!“ Era imposant să veți pe acestu popor, blând și răbdător de fire, la culmea însuflețirii, strigand: „Să trăiească dreptatea, să trăiească părintele Lucaciu!“

Șișești. Mii de omeni din tôte satele din apropiere erau concentrați pe platoul, care domină valea sâlbatică a Șișeștilor, și unde se zidesce o biserică pompoșă sub priveghiarea protopopului Berinde ca arhitect și sub părintelui Lucaciu, biserică în miniatură ca a Sfântului Petru și Pavel din Roma. Mulțimea, la ivirea părintelui Lucaciu, a erupt în strigate de „Să trăiească“, de țese părea că se sguodie valea Șișeștilor. Femeile plangeau de bucurie și alergau la Lucaciu să-i sărute mâinile. Din mulțime se aușiau strigate: „Părinte, nu te mai lăsăm să pleci dela noi!“ „Părinte, unu cuvânt să ne spui, și suntem gata să murim pentru D-Ta!“ Ce tablou admirabil! Să notez că, femeile și bărbații mai bătrâni din Șișești și împrejurime, timp de o săptămână cătu a ținut procesul părintelui Lucaciu, ore întregi erau în biserică, unde se rugau lui Dumneșeu, ca „sufletul lor să scape din mâinile vrășmașilor“; și timp de o săptămână toți postiră. Diua următoare, adecă la Sf. Petru și Pavel, la reversatul dhorilor au început a suna trescurile. Poporul din împrejurime s'a adunat să fiă de față la serviciul divin oficiat de părintele Lucaciu. Biserica și grădina cea mare a bisericei gemea de o mulțime de popor. După serviciul divin, părintele Lucaciu le adresă o vorbire, care a stors lacrimile poporului. Plangeau omenii în biserică ca nisce copii; părintele Lucaciu adanc mișcat

țire“, dișe Amelia zimbindu. „Sărmana d-tale nevastă!“

„Te frică, sărmană, de ea, că n fine voi sili-o să porțe și haine moderne. Puté-voi fi și atătu de crudel, nesciu încă.“

„La totu casul, afară la fabrica d-tale îi va fi înfricoșat de urit soției d-tale... eu îi poftesc din inimă, ca dille dintai să țină cătu de lung.“

„Domnișoră“, — el se vedea ațit și o agrăia domnișoră, „trăiesce cineva numai de aceea în lume, ca să-și petreacă?“

„Când ești nevastă tineră, așa cred eu, că ai dreptul să-ți și petreacă“, răspunse ea a lene. Și dău, o fabrică mare de mașini nu e în sine unu lucru desultu de urit mai alesu la unu sat? La țeră... fără nici o poesiă... o păticia de oraș, fără nici o frumșeță... o compătmescu, biata!“

„Bine! eu sunt împăcatu cu sôrtea mea, domnișoră Amelia. Imi voi alege desoția o fată de țeran, o inimă veselă, muncitoare și indestulată, roșiă în față, cu zîmbet nevinovat și cu îmbrăcăminte fără gust... Eu cred, că omul pôte

să-și aște fericirea și în chipul acesta.“

„Glumesci pôte! Așa ceva pôte s'o dică unu om, care a vedut lumea, der nu oși face. Și n sfârșit, țeranca d-tale nici nu ț-ar puté cânta la pianu ari fără cuvinte.“

„Ar fi pagubă, der omul nu pôte să le aibă pe tôte. D-ta veți cătu sunt de cu minte. Mai bine să n'ai nici pianu, decăt... „Valsu de Ioanovic“, dișe ea zimbindu cu judecată. Acum veți, dragă vere, că noi în faptă avem atragere cătră două lumi diferite, eu adecă am de gând să mă consacru de totu pentru muzică.“

„D-ta, domnișoră, cânti escelent, eu însă nu înțelg, ce ai d-ta cu muzica.“

„Eu... eu... vréu să mă dedicu carierei de concertistă și să pășescu puțin în lumea mare. O, o! aici mă pădădescu de urit, în monotonia asta.“

Ameliei nici prin visu nu-i trecea pân' acum să se consacre muzice, deși în faptă cânta forțe bine la pian. Cu declararea ei voia singur să arate vărului ei, că ea vré să jôce rol însemnatu în societate.

Elu îi gratulă — se vedea că n bă-

taia de joc — să aibă succese strălucite.

Și n decursul serei, elu vorbia cu dânsa totu ironic, se purta cu ea cu o curtenire exagerată și se prefăcea, ca și când față de ea ar fi unu adevărat țeran.

„Ce nesuferit este!“ își gândea ea. „Chiar așa mi-l'am închipuit eu.“

Când și-au luat nopte bună, Ghiță petrecu pe mamă-sa până la odaia ei. Amelia se duse la a ei, care era cu o treptă mai sus. Ea îi auș pe amândoi vorbind.

„Der e de totu nesuferit“, dișe Ghiță cu nerăbdare.

Ameliei i-se sui sângele în față, deși era singur pe scara cea întunecată.

Fără îndoielă, Ghiță vorbea de ea. Așader a reușit cu planul ei. Lui i-se părea, că ea este nesuferită. Ajunse, abia găfindu, în odaia ei... în față oglinzii stetea dusă pe gânduri.

Era frumșică copilă — și totu nesuferită. Adecă totu nu și-a cugetat ea să vină lucrul până într'atata. Ea cetise prin romane, că eroinele sunt răsfățate, nesimpatice, cu nasul pe sus,

cu unu cuvânt nesuferite, și cu tôte astea erau iubite.

„Ea nu voise decăt să dovedescă vărului ei, că dânsa nu e „găscușă dela sate“, care e de ajunsu s'o veți, ca să fi siguru de ea.“

De altă parte nici nu voia să-l ia de bărbat, nu! Der decă ea i-ar fi căduț puțin troncă la inimă, n'ar fi fostu rău. În taină, asta ar fi așteptat-o ea. Elu însă declară cu hotărire, că ea e nesuferită.

În faptă însă, lui îi plăcea mult de ea, pentru-că o vedea hotărâtă și sinceră.

Durere, de aici înainte o să fiă totu de cătră pădure.

Diua următoare era Duminecă. Augusta era ocupată peste măsură, trebuia să se facă un prându mai alesu. Amelia — într'unu negligé elegantu frumosu — zăcea într'unu patu aternat și cetia cartea cea mai nouă a lui Ohnet. Ghiță criticase adecă eri aspru scrierile de modă franceze.

„Bună dimineață!“ dișe ea cu nepăsare. „Nu mi-ai puté spune o librărie de

de devotamentul poporului și-a înecat în lacrimi bucuria ce-o simțea. La esirea din biserică a fost îmbrățișat și sărutat de popor; era o manifestațiune populară și din inimă isvorită. Bietii țărani din Șiești și împrejurime, nu mai sciau cum să-și arate iubirea și bucuria. Trăsurile au sunat neînecat de dimineața până seara, când părintele Lucaciu și-a urmat drumul.

Asoagiul de jos. De cu vreme încă poporațiunea din trei comune românești: Selsig, Asoagiu și Ardihat s'a adunat la capetul satului Asoagiul de jos. Mai spre seară sosiră apoi vr'o 12 călăreți și mai apoi venerabilul domn George Popu de Basesci, însoțit de d-nii advocați Suciu și Cocianu, de mai mulți preoți și învățatori și de un număr însemnat de studenți universitari și teologi. Era în adevăr impunătoare privelisea ce și-o oferia acestu popor plin de viață și de putere. Era târziu spre seară; d-lu dr. Lucaciu, pe care poporul îl așteptase dela amân, împedecatu de șicanele oficiului telegrafic din Baia-spriă, a fost nevoit să adasteze mult în Baia-spriă, întârziându-se astfel dela ovațiunile, ce erau să-i facă țărani din comunele susț amintite. **D-lu George Popu de Basesci**, figura cea mai română și populară din părțile nordice ale Ungariei, economu cu multă greutate, care cunoștea nevoile omenilor, s'a dus în mijlocul lor și le-a adresat cam următoarele cuvinte bine simțite:

„Iubiții mei frați! Ne-am adunat aci, ca să ne facem datorința noastră de Români față cu cel mai harnic dintre ai noștri, care cu puterea învățării sale înalte ne apără pe noi, așezându la locul lor pe cei ce vor să ne răpescă averea moștenită dela mama noastră. Precum vedeți, așteptarea noastră s'a cam zădărnicită, intrucât d-lu dr. Vasile Lucaciu, împedecatu pôte de nisce întâmplări neașteptate, n'a putut să fiă martor al bucuriei ce-o simțim, vedându-l scăpat. Imi fac însă datorința decă vă mulțămesc din suflet, că v'ați adunat în număr atât de mare pentru întemzinarea celui mai bravu dintre noi. Dumnezeu să vă ajute, iubiți frați și vă doresc din inimă, ca să fiți pururea fericiți și să nu uitați, că vați născutu Români! Și vă mulțămesc și cu această ocaziune, că totdeauna m'ați ascultat!”

Aceste cuvinte bine simțite au fost însoțite la sfârșit de strigăte entusiaste de „Să trăescă bunulu nostru domn George Popu! Totdeauna Vă ascultăm!”

În comuna Ardihat au adăstat o mulțime de feciori români, cari apoi la avisul iubitelui de popor George Popu de Basesci s'au dus la ale lor.

Basesci. De abia a sosit acasă d-l George Popu, când elegantul său oșpe, d-lu dr. Vasile Lucaciu, la o oră cam înaintată, se prezintă cu o figură veselă și plină de mândrie în mijlocul numeroșilor oșpeți, adunați la masa ospitală a d-lui Popu. La intrare d-lu Lucaciu a fost întâmpinat de grațioasa doamnă **Elena Hossu Longin**, fiica de toți iubită a d-lui George Popu de Basesci, de vesela d-șoră **Aurelia Cosma** și de simpatica d-șoră **Cornelia Maniu**. În mijlocul satului de asemenea au fost adunați toți locuitorii din Basesci și satele vecine cu copiii școlari, în frunte cu învățătorul Chira. Copiii au executat o mulțime de bucăți musicale cu o precizie relativă foarte mare. Părintele Vasile Lucaciu ocupă loc între oșpeți, er venerabilul domn George Popu de Basesci îl bine-venteză dîcîndu între altele:

„Ostașu iubit! Eu, George Popu, viu acum cu palaria în mână și împreună cu toți amicii mei prezenți și absenți îți strigă un: „bine ai venit!” Ați ca martor ocular al tuturor mișcărilor noastre de 30 de ani încôce viu să-ți dau tributulu recunoștinței mele și să mă închin înaintea Ta.

„Înainte, mereu înainte, ostașu iubit, și în bine și în rău alături voi fi cu Tine!”

Aceste cuvinte rostite cu o căldură nespūsă au fost acoperite de urale nesfârșite și au produs o viață emoțiune printre oșpeți și printre țărani prezenți.

După un scurt și bine simțit răspuns al d-lui dr. Vasile Lucaciu oșpeții s'au retras. Dimineața următoare la reversatul dorilor bravulu învățator Chira, în fruntea junimei de ambe sexe, s'a prezentat la oșpe și ne-a surprins cu cântece naționale bine executate.

Supurul. În seara de 13 Iulie, pe la orele 10, d-lu dr. Vasile Lucaciu sosese la Supur al oșpe al doamnei și al domnului Andrei Cosma, director al „Silvaniei” și proprietar. Primirea, ce i-s'a făcut aici, era imposantă și meritulu revine neotositulu luptatoru naționalu A. Cosma, care a întrunit la masa sa totu ce are Sălagiulu și Sătmarul mai ales în societatea română. Astfel am observat pe energicul și devotatul George Popu de Basesci cu fiica sa, d-na Elena H. Longin, d-lu advocat Demetriu Suciu din Sz. Cseh, d-lu adv. Demetriu Pappu din Vezend (com. Sătmăr), d-lu Gavril Szabó, redactor și profesor în Baia mare, d-nii protopop și preoți: A. Berinde, V. Păcașiu, Erdeli etc., peste totu vr'o 40 de persoane. În curte se aflau corurile plugarilor români din Supur sub conducerea d-lui învățator Bobișu, și celu din Oltoani

și musica instrumentală a plugarilor români din Craiu-Dorolț (comit. Sătmăr), cari executau cu o frumusețe relativă admirabilă mai multe cântece naționale. E de nedescris bucuria ce au simțit oșpeții d-lui Cosma în fața uriașului progres ce-lu făcu țărani români. Copiii recitau poezii și vorbiri de bine-venire la adresa d-lui Lucaciu, care a răspuns c'unu efectu extraordinar, storcîndu lacrimile celor de față și ale țăranelor, cari se aflau în curte, accentuând solidaritatea ce trebuie să fiă devisa Românilor și încurajând pe tinerii români. La masa s'au rostit mai multe toasturi; astfel pentru d-lu Lucaciu, pentru d-lu George Popu de Basesci, pentru doamna casei, pentru d-lu advocat Coroianu. Memorabilă a fost toastulu d-lui Popu de Basesci, însoțit de repetițele urale ale oșpeților.

Acesta este epilogulu procesului senzațional al dr.-lui Vasile Lucaciu.

Simleulu-Silvaniei, 15 Iulie 1889.

Raportorul.

Revista politică.

Din năuntru. S'au dus vr'o opt sute de Unguri la Paris. În drumulu lor a datu pe la Kossuth la Turin. Acolo s'au făcut demonstrații în contra dinastiei, pe care Kossuth nu o pôte suferi. Acestu faptu a făcutu sânge rău în Viena, și cei din Pesta, adecă cei dela guvern, s'au grăbit să scuse pe deputații unguri, cari au demonstrat cu Kossuth, dîcîndu, că numai din pietate către revoluționarulu au făcutu acea demonstrație și că nici unulu din ei nu s'a gândit să ofenseze casa domitoru, toți sunt „leali”. Credăți cine va vré pe oficioșii din Pesta, dér de siguru cei din Viena nu'i potu crede, din contra trebuie să li-se mărescă neîncrederea, vedîndu, că toți într'opă se bălăcesc, — dovadă că și o deputație a Kulturegyletului, sprijinitu de guvern, președinte îi e chiar unu fișpanu, a salutat în Turinu pe detronatorulu dinastiei, și că unu fiu alu lui Kossuth a datu o demințire, dîcîndu, că cele scrise de șiare, că adecă tatălul său ar fi vorbitu rău despre Tisza, nu sunt adevărate. Cum vedem, corbu la corbu nu-și scote ochii.

Încă nici nu s'au potolit bine lucrurile cu cele petrecute în Turin, și éta că oficioșii din Pesta sunt nevoiți să dea o nouă declarație de „lealitate” față cu dinastia și cu aliatulu din Berlin, fiindcă unu deputat neozu unguru Hentaller, la o serată întocmită la 14 Iulie n. în Pesta, în amintirea dărîmării Bastiliei din Parisu acum o sută de ani

(temniță în care erau aruncați de către tiranii dela stăpânire bărbății cari luptau pentru liberarea țării de tirani), a tostatu pentru dărîmarea Bastiliei din Pesta, a citadelei de pe Blocksberg, — toastu îndreptat în contra dinastiei și Austriei — și fiindcă Ungurii, cari s'au dus la Parisu, au depus o cunună pe statua lui Gambetta, liberatorulu Franței de Germani.

Din afară. Se răspândise scirea, că generalulu **Valdersee**, șeful statulu majoru generalu alu armatei germane, ar fi înănatu împăratulu unu memoriu, în care îl sfătuesce pe suveranulu să declare războiu Rusiei. **Waldersee** desminte acestu șgomotu printr'ou telegramă trimesă din Drontheim către „Hamburger Nachrichten”. E de observat cu tote astea, că unele foi germane ar vré să împingă lucrurile la războiu. Ele împuță principulu Bismarck, că de câtu timpu Germania suferă umiliri din tote părțile lumii. Se vede că foile germane facu aluziune la conflictulu cu Elveția în afacerea **Vohlgemuth**, în care Elveția nu vré să-și plece capulu înaintea Germaniei, apoi la cele ce se petrecu în Franța și în Rusia.

Din Parisu se comunică către „Wiener Allgemeine Zeitung”, că *escadra franceză* din Marea Mediterană, compusă din trei corăbii de războiu cirusate, a primitu ordinu să stea gata de plecarea, la celu dintăiu semnalt, pentru Levant. Acéstă măsură, luată în înțelegere de ministrii de esterne și de marină ai Franței, se pare a sta în legătură cu ferebera din *Creta*, fiindu temere de izbucnirea unei revoluțiuni în contra stăpânirii turcesce. Voru merge și corăbii de războiu englese și ruse la *Creta*. Primulu ministru englesu **Salisbury** a declarat într'ou adunare, că deslăpirea *Cretei* dela *Turcia* pe semne se va și îndeplini.

Emigranți bosniaci și erțegovinici au trimis, cu ocaziunea aniversării de o sută de ani a revoluției franceze, președintelui republicei următorea telegramă: **Fii Bosniei și Erțegovinei**, cu totă ocuparea, își țin de datorință să felicite pe marele popor franceș la serbarea de o sută de ani în amintirea mării revoluțiuni franceze, care a datu unu îndemnu imposant pentru liberarea omenirii și pentru progresu. Dorim, ca *Serbii și Francasii* să rămână totdeauna amici și să trăim să vedem câtu mai curîndu *unirea Alsăției-Lotaringiei cu Franța, a Bosniei și Erțegovinei cu Serbia, scumpă nouă, cu Muntenegru și cu celelalte provincii serbe*, ați încă îmbucătățite politicesce. Gloriă națiunei franceze!

încredere, dela care așu puté căpeta cea mai nouă lectură parisiiană?”

„Imi pare rău, domnișoră, nu-ți potu servi..... sunt așa de „neghiobu”, încâtu cetescu numai românesce. Dér înainte de a mă duce la satulu meu, mă voi informa.... dér acum să nu te conturbu mai departe.

Se duse dela ea.

Spunîndu adevêrul, ea nu scia de locu ce cetesce. Se gândea la acestu Ghiță „nesuferitu”. Ce face elu acum? Ea nu mai putea sta'n patu, se furișă era către casă și ce vedu? Ghiță la rên du'i se furișase la Augusta, în bucătăria. Ce nebuniă, ba chiar necuviință! Se necăji seriosu pe elu. La masă, elu povesti, fără nici o sfială, c'a fostu în bucătăria la Augusta. „Fetecru tinere le șede de minune să fiă casnice.”

Amelia încremenise. Numai de nu s'ar inamora Ghiță de Augusta! își gândea ea cu temere. Fată bună, nu-i vorbă, dér nimic mai multu, decâtu o servitoare mai bună. Pe lângă aceea stă în relație cu **Toderică**, fostu în serviciulu tatălui Ameliei.

Fôrte grea și era pentru Augusta.

Cătră seară mai veniau oșpeți și bucătăreșă plecase de-acasă.

„Trebuie să taiu și să gătesc iute nisce pui”, dîse Augusta fără pregetare.

„Viu și eu cu d-ta”, dîse Ghiță, „ca să-ți ajutu cu sciințele mele tehnice.”

Amelia — fără nici o grijă de cină — se puse la pianu. Depărtându-se Ghiță cu Augusta, încetă de cântatu. Era totuși prea iritată. Ce nepotrivitu dela amândoi, ce batjocură pentru Ghiță, ce greșelă din partea Augustei? Amelia se strecură într'unu locu, de unde putea vedé până la locul unde erau galițele. Cei doi glumeau și rîdeau împreună.

Augusta.... deodată țipă, câtu o luă gura. — Sângele îi țîșnea din mână, pentru că se rănise tare.

Amelia, spăriată, alergă într'unu sufletu la ea. Nécazulu pentru Augusta îi dispăruse. Se adunară toți cei din casă, Amelia îi legă brațulu rănitu cu batista ei, care mirosea a rosetă, și o conduse în casă. Augustei îi părea rău numai de cină... cine să ciupelască acum puii?

„Eu, firesce că eu, Augusto... n'ai nici o grijă.”

Amelia își încinse unu șurtu mare,

și iute la bucătăria. Cu multu mai ne-deprinsă ca **Augusta**, ocupația nu era ușoră pentru ea. Dér astăzi se întrece ea pe ea. Servitorea îi ajută ceva la ciupelitu, dér ea pregăti tote, salata, compotulu, ea întinse masa. La timp, tote erau gata și era bine. Adevêratu că zuluful de pe frunte i-se stricaseră, sulemenela se ștersese, haina i se îmboțise, ea însă strălucdea de mulțumire. Umbla pe lângă oșpeți, cu o amabilitate frîscă, de minune.

Augusta ședea în odaia de durmitu... **Toderică** o mângăia.

Ghiță iritat și vesel, că Amelia se pricepea bine și la economia casei, se apropiă de Amelia.

„D'apoi d-ta ești o economă escelentă, ești plăcută...”

„Deși cântu valsurile lui **Ioanovic**?” zimbî ea.

„Dér tu de locu nu ești *nesuferitu*, **Melișo!**”

„Nu totdeauna”, adause ea încântată de vorbele lui.

După cină se puse ea la pianu și cântă câteva piese de **Cavalia**, **Ventura** și alții.

„Admirabilă, minunată”, murmură elu. „Dér vorba cu concertulu dora nu și-a fostu serioasă?”

„Încă nu sunt de totu hotărîtă, vere.”

„Pôte că totu faci altă carieră, **Melișo.**”

„Nu dîcî ba”, răspuse ea, „dér frantzuzesce totu voiu ceti, auzi tu?”

Pentru întăia oră îi dîse ea „tu”. Elu îi prinse mâna și șopti fericitu:

„Dragă, scumpă, nesuferită, te iubesc!”

„Și eu nu te potu suferi,” îi dîse ea ascundîndu adevêrul.

(Traducere.)

Moșulu.

Musică exotică la espositia din Parisu.

În fôia musicală „**Neue Musik-Zeitung**” din **Stuttgart-Leipzig**, fascicululu Nr. 13, anul X, 1889, găsimu sub titlulu de mai sus, unu interesant articulu despre desteritatea și valorea lăutarilor români.

Vorbîndu autorulu articolulu **F. R.** despre musicanții străini, cari s'au adunat din tote părțile lumii în Parisu, descrie o scenă fôrte interesantă petrecută între marele artistu **Liszt** și între lău-

SCIRILE ȚILEI.

Sinodul arhiepiscopiei în Blăși. Es. Sa Prea Sfințitul Metropolit Dr. Ioan Vancea prin o circulară cu data de 19 Iunie convocă Sinodul arhiepiscopiei pe ziua de 17 Septembrie n. c. în Blăși. În acest Sinod se va regula chestiunea fondului preoților invalizi, inițiat de Escelența Sa prin dăruirea celor 5000 fl. v. a., și se vor pertracta și alte obiecte de natură administrativă. La acest Sinod va fi reprezentată fiș-care protopopiatul prin câte-un preot și protopop tractual.

Nouăle hârtii de 1 fl. Abia au ajuns și pe la noi nouăle note de stat de câte 1 fl. și s'au și luat măsură pentru a fi cât mai curând revocate. Se știe, că ministrul austriac de finanțe, Dunaievsky nici n'a consimțit la punerea în circulație a acestor note, deoarece s'a constatat, că sunt defectuoase. Puțină umedă este de ajuns pentru a face, ca să se ștergă desemnarea de pe ele. În circulație s'au pus numai din cauză, că se simțea mare lipsă de note de câte 1 fl. Acum însă se lucră la aflarea unor modele de hârtii de câte 1 fl. cu totul nouă, și decât acestea vor fi gata, hârtiile ce s'au pus acum în circulație, vor fi revocate.

Studentii din Paris au luat decizia, ca să serbeze în mod grandios inaugurarea noului local al Sorbonei, care se va face la 5 August. Ei au invitat pe studenții tuturor universităților din lume, ca să asiste la această serbare.

Studentii universității din București s'au întrunit Vineri seara, pentru a alege o delegație, care să-i reprezinte la această serbare.

Furtună îngrozitoare. Prorocia astronomului Falb despre „dilele critice“ cu furtună și cu ruptură de nori de astădată s'a adeverit. Asupra Vienei s'a descărcat o furtună violentă în zilele acestea, temperatura a scăzut deodată în mod de tot simțitor, der pagube enorme n'a cauzat. Cu atât mai înfricoșate au fost zilele de 12 și 13 Iulie pentru Budapesta. Furtuna, ce venia de către Viena, s'a descărcat cu toată tăria asupra acestei cetăți. Stradale erau înecate în apă, coperișele caselor asvârlite de parte, arbori smulși din rădăcină, trăsuri cu cai nămolite. O mulțime de persoane, cari n'au ajuns să se potă adăposti bine, s'au înecat. Vasele, ce s'au aflat pe Dunăre, au căzut jertfa valurilor turbate și cu ele o mulțime de familii, cari au întreprins călătorii de plăcere pe Dunăre, au fost înghițite de valuri.

tarii români la moșia poetului nostru Vasile Alexandri.

Autorul articolului introduce această scenă prin a spune că, decât la expoziția trecută din Paris a avut cel mai mare succes o capelă de Țigan ungurească, de astădată e cu puțință să le ia locul o capelă de lăutari români, deoarece prestațiunile unei astfel de capele au însuflețit odată chiar pe Liszt. Apoi urmază astfel:

Petrecându-l Franz Liszt la castelul lui Vasile Alexandri, alți celui mai mare poet român, își exprimă dorința să audă și el odată pe această caracteristică cântăreți români, și amicul său se și grăbi a dispune să se aducă o astfel de bandă.

Erau Țiganii din Iași și conducătorul lor se numea Barbu Lăutarul. Toți purtau un fel de caftan, care era încins cu un brâu, căciula era din piele de berbec și ca încoțăminte purtau sandale. Când fură duși în sală, unde era adunată o societate numerosă, își puse fiecare din ei mâna pe inimă și se complimentară adânc, er stăpânului casei puse de le dete, drept salutare, să

Furtuna a ajuns și pe la noi, der mai slabă.

Invitare la balul ce se va aranja Duminecă în 28 Iulie st. n. 1889 în școala fundațională din Borgo-Prund. Venitul curat este destinat în favorul renovării bisericii gr. cat. din Borgo-Bistrița. Intrarea de persoană 1 fl., de familie 80 cr. Inceputul la 8 ore seara. Suprasolvirile și ofertele mărimimose se vor chita pe cale jurnalistică. Președintele: *Moisa Popu*, paroh protopop. B. Tiha. Secretarul: Dr. *Nic. Hanganușiu*, medicu cercualu. Cassarul: *Anchedimiu Candale*, preot B. Bistrița.

Măsurarea dării pe case. Terminul pentru măsurarea dării pe case espiră cu finea anului curent. Pregătirile pentru o nouă măsurare vor începe în August. Până acum încă nu se știe, decât măsurarea se va face pe trei, ori pe un an. Se știe, că eră se va introduce măsurarea numai pe un an, căci cea de trei ar fi și în paguba statului, și în a unor particulari.

Foc mare. Joi la ameză a fost mare foc în Târlungeni, pricinuit de copiii, cari s'au jucat cu chibrituri. Se știe, că au ars edificiile la 30 de economi, o stradă întregă. — De asemenea au fost focuri în zilele trecute în Slimnicu, în Oena, în St. Ionu, în Șona și în Perșani. Păgubiți au fost mai totți Români.

Jăfuit. În noaptea de 16 spre 17 Iulie o bandă de cinci hoți a jăfuit în totă puterea cuvântului pe doi Români, Stefan Olteanu și Hentea Podanu, pe delul cetății în Clușiu. Fiindcă n'au avut bieții omenii să le dea 5 fl., decât de fiș-care hoți 1 fl., au fost bătuți și desbrăcați de haine. Olteanu a cunoscut pe conducătorul bandei, care se știe că e Ionu Curușu, dileru din Deușu. Poliția îi urmărește pe cei cinci „cavalieri“ de noapte.

Faptă înfricoșată. Se știe din Odenburg: Papucarul Gruber din Drassenmarkt a smulș cu puterea dela sinulul nevestei sale copilașul de nouă luni, fugi cu el în pădure, unde i-a dat trei lovituri în cap și-l omori, apoi îl înveli cu șurtul lui și-l dete unui pécurar, ca să-l ducă la nevastă-sa. Sălbaticul tată dispăr, fără să fi găsit. Se presupune că a înebunit.

Dela poliția din loc. Cu ocaziunea tîrgului de vite de alaltăeri, doi pungași i-au furat într'un mod de tot rafinat economul Martin Kraft din Rășnov 170 fl. — Eră noaptea a fost

găsit zăcând în piață în stare de totală beție o calfa de măsură, căruia i-s'a furat césornicul. — Eră dimineața a fost împușcat cănel șefului stației dela Dêrste, pentru că se bănușe că a fost turbat. Cănel mușcase pe copilul unui lucitoru din Dêrste și chiar pe stăpanu-său. Poliția a trimis o comisiune, ca să cerceteze, spre a lua măsurile necesare. — Pe drum dela Brașov către Vulcanu s'a perdut un pachet cu haine și cu rufe, și un pantof. Celu care l'a găsit, să-l aducă la poliția.

„Musa română“, revistă musicală-literară, după o întrerupere de câteva luni, va apăre erăși cu începutul luni August st. v. și va costa până la finea luni Decembrie 5 fl. v. a. său 13 lei. Doritorii de a avé această revistă au de a se adresa la redacția revistei în *Blăși* (Balázstfalva) celu mai mult până la 20 Iulie st. n. Revista „Musa Română“ va îmbrăca aceeași haină și va păstra același caracter ca și în cursul anului trecut.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Sân-Petru, 29 Iunie 1889 v.

Esamenul de veră al elevilor dela școala centrală ortodoxă română din Sân-Petru, la care este afiliat Săcelul și Uciucul, din tractul protopresbiteral greco-oriental al Hațegului, s'a ținut Duminecă în 11 Iunie st. v. sub presiunea zelosului și neobositului domn protopresbiter tractual Ionu Rațiu. Intre numeroșii oșpeți, cari au luat parte la acest esamen, avurăm onore a saluta și pe Ilustra Dômnă, baronă Noposa, consorta deputatului dietal: Noposa Elek; pe d-lu Ionu Cornea, notar de cercu în Sântă-Maria, pe d-lu Nicolae Sămzeanu, învățator grănițesc în Hațeg.

Răspunsurile elevilor au fost pe deplin mulțumitoare din toate obiectele de învățământ. Ilustra Dômnă, baronă Noposa binevo și de astădată a premia pe elevii clasei noastre, punându-ne la dispoziție o sumă de 13 fl. 80 cr. v. a., ca să fi distribuiți pentru cei mai diligenți elevi.

Pentru această faptă maritimă subscrișii în numele elevilor și alți părinților ne ținem de cea mai ferbinte datorință a esprima și pe calea acesta ilustrului oșpeț multumită publică.

Fiă ca elevii clasei noastre să se bucură mai adeseori de astfel de binefaceri, căci multe și mari ne sunt necazurile și lipsurile.

Paul Erdeleni, Gheorghiu B. Reitescu, paroh și președinte învățatoru diriginte și altu Eforiei școlare. secretaru altu eforiei școlare.

Noul tarif al drumurilor de feră.

Direcțiunea căilor ferate de stat r. u. a publicat în întreg cuprinsul său noul tarif pe zone, ce se va introduce dela 1 August stil. nou 1889. Mai pe larg am arătat acest tarif în Nr. 125 al fôiei noastre, la care mai adaugăm acum din noul regulament următoarele:

Ce privește persoanele: Pentru copii mai mici de doi ani, decât sunt ținți în brațe, nu se plătesc nimic. Dacă însă copiii ocupă în tren loc separat, în acestu casu este a se plăti pentru ei taxa prescrișă pentru copiii dela 2 ani în sus, până la 10 ani, cărora li-se dau următoarele favoruri: Cu un biletu întregu pot călători 2 copii; un copil cu biletu de classa III poate călători pe cl. II; cu biletu de cl. II poate călători pe cl. III un copil împreună cu-o persoană mai în etate. În casu însă, când o singură persoană duce cu sine mai mulți copii mai mici de doi ani, numai 2 dintre acești copii pot fi scutiți de taxe, pentru toți ceilalți este a se plăti taxa prescrișă pentru copiii dela 2—10 ani, care taxă se va stabili adecă așa, că 2 copii de această etate vor pute călători c'unu biletu întregu. După cum va fi trenul celu va folosi, un copil va pute călători pe cl. I cu biletu întregu de cl. II și pe cl. II cu jumătate biletu de cl. III. Dacă există îndoeală cu privire la etatea copilului, hotărârea celui mai înaltu funcționar al călii ferate, ce va fi de față, e decizătoare.

Trecerea dintr'unu cupeu de classă mai inferioară într'unu cupeu de classă superioară, decât în acesta se află locu, se permite pe lângă plățirea diferenței de prețu.

În următoarele casuri călătoru poate să-și primescă înderētu prețulu plătitu pentru biletu de călătorie:

1) Dacă călătoru nu i s'ar puté da locu în classa, pentru care și-a scos biletu și decât elu într'o classă mai inferioară n'ar vré să călătorescă. Dacă însă călătoru călătorește într'o classă inferioară din cauză că n'a avut locu în classa superioară, pentru care a plătit biletu, elu are dreptulu a cere să-și se înapoieze diferența de prețu.

2) Dacă călătoru i s'ar interdice a-și continua călătoria sa din cauze de boale ori din alte cauze, elu poate să ceră să-și se înapoieze banii plătiți pentru drumul nepercurș de elu, precum și pentru bagagi. Totu așa poate cere călătoru să-și se înapoieze prețulu plătitu și în casul, când trenu din anumite cauze s'ar opri în drum.

Dacă un călător, alu căruia biletu s'a timbrat deja, s'ar întârșia de trenu, elu nu mai poate pretinde să-și

admirabilă prestațiune musicală a lăutarilor, dintre cari nici unul nu cunoscotea notele, și când la fine izbucniră toți în aplauze, pași și elu către bătrânul Barbu, îi aruncă ban de aur în păhar și ciocni cu elu. Apoi șise:

„Tu m'ai învățat să cunosc mustrica ta, Barbule, acum să o aud și tu pe a mea!“

Marele virtuos se aședă la pianu, er oșpeții ascultau toți cu încordare amuțind ori-ce șgomot.

După o scurtă introducere, improvisă măestrul un marșu..., a căru melodie o înfrumșetă cu triluri și cu arpeggii. Se părea că el însuși e îmbetat de melodie și că a uitat totul împrejurul său; se părea că agitațiunea, ce i-a produs o esecutarea cântecelor de către ceta Țiganilor, caută să-și facă drumu... Ascultatorii, fermecați, nici nu respirau. Bătrânul Barbu asculta nemșcat cu ochii mari deschiși și nu i scăpa nici o notă.

După ce se potoli însuflețirea, ce izbucni după această improvisare, pași și Barbu cu păharul său de șampanie către Liszt și i șise:

„Acum e rândul meu, măestre, să te rog să bei cu mine!“

Pe când marele artistu ciocnea cu Barbu, șise:

„Hei, Barbule, ce dicit tu de această melodie?“

„E frumoșă, măestre“, răspuse bătrânul bardu, „încătu eu, decât imi dai voiă, aș încerca să o reproduc.“

Liszt zimb cam cu neîncredere, der dete din capu, că consimte. Apoi se întorșe lăutarul către orchestra sa, își propți viora sub barbă și cântă marșul... Nici un tril, nici un arpeggio și nici una din celelalte înfrumșetări ale melodiei nu lipsi, notă de notă reproduce Barbu pe violina sa improvisația pianistului. Și orchestra sa îl acompania, toți membrii ei își ținură ațintiți ochii asupra bătrânului lor conducător și, ca căluziți de un instinctu neamăgitu, îl urmăre în cea mai fină nuanțare, ce o producea arculu său.

Când în fine amuți celu din urmă tonu, Liszt sări în sus, îl îmbrășă ferbinte pe bătrânul și răpit ștrigă:

„Barbule, ești în adevêr un artistu din grația lui Dumnezeu, tu ești și mai mare decât mine!“

bea câte un păhar de șampanie. Apoi le făcu un semn: Barbu ridică degetul arătătoru dela mâna dreptă, și în curând răsună în sală o musică de tot caracteristică. Ca instrumente erau viori (lăute), naiul (fluerul deului Panu) și cobza, țimbalul, ale căru corde se bat cu ciocanele.

Barbu cântă cu omenii săi mai antaiu un marșu naționalu, după a căru terminare boerii români, cari erau de față, îi aruncară plin de însuflețire ban de aur în păharul bătrânului, dîcându-i:

„Bea, Barbule, bea măestrule!“
Și bătrânul Barbu sorbi vinul ținându banii în gură, pentru-ca apoi să-și scotă și să-și sârute cu pietate.

Urmă apoi o melodie țigănescă, care a fost esecutată în mod răpitoru. Din această bucată respira întreaga melancolie a stepei, der deodată cântecul fu întrerupt print'unu ștrigatu șuerătoru ori prin plânsete ferbinți, și instrumentele deteră năvală într'unu prestissimo sălbaticu, ca un regimentu de călăreți, care merge la atac.

Liszt fu răpit cu totul da această

reîntorcia banii de călătorie și nici să se dea altfel de despăgubire; îi stă însă în dreptul a călătorii cu același bilet în aceeași zi sau în ziua următoare, decât imediat după ce a rămas de tren și va arăta biletul șefului de gară și va cere dela acesta, ca să-l provadă cu semnul prescriș pentru ulterioară valabilitate.

Decă călătorul, fără a fi provocat, arată conductorului îndată după suirea sa în tren, că din cauza lipsei de timp nu și-a putut scote bilet, el are să plătească taxa prescrișă cu un plus de 60 cr. Totu așa are să plătească în casul când cu același bilet ar vré să călătorească mai departe decât până unde a plătit, numai câtă această are să declare conductorului înainte, căci decât n'ar declara înainte și ar călători mai departe cu același bilet, el este clasificat între cei ce călătoresc fără bilet.

Călătorii fără bilet și cei ce călătoresc cu bilet nevalabil sunt supuși la o taxă îndoită a drumului parcurs de ei. Decă însă nu se pôte constata a-nume, la ce gară s'au urcat în tren, ei au să plătească îndoită taxa pentru întreaga lină parcursă de același tren sau cel puțin au să plătească 3 fl. 60 cr.

Decă se află, că un călător cu bilet de clasă inferioară călătorește într-o clasă superioară, el are să plătească îndoită diferența de preț începând dela locul unde s'a suit în clasa superioară. Decă însă nu se pôte constata pe deplin locul unde s'a suit în clasa superioară, el are să plătească îndoită diferența de preț începând dela gara la care și-a scos biletul pentru clasa mai de jos, respective are să plătească o pedepsă de cel puțin 3 fl. 60 cr.

După începerea călătoriei nu este iertată a da biletul altuia. Decă se va descoperi, că cineva călătorește cu biletul altuia, se consideră că călătorește cu bilet nevalabil și este supus amendei prescrișe pentru acestia.

Ce privesc bagajul. Taxa pentru bagaj se socotește după bucăți în florin v. a., astfel:

Pentru bucăți în greutate de:

1—50 51—100 peste 100 kl.

După distanță dela:

1—55 kilometri	0.25	0.50	1.00
56—100	0.50	1.00	2.00
peste 100	1.00	2.00	4.00

Cu sine în cupeu pôte să ducă călătorul numai ceea ce îi este de lipsă pentru călătorie, d. e. îmbrăcăminte, mic, cutii etc. Pot să ia cu sine însă și alte obiecte mic, decât acestea nu incomodează pe conșoții de călătorie. Obiecte cari pôte ușor să se aprindă, mai vîrtos însă arme încărcate, praft de pușcă etc., cum și ori ce fluidități, cari ar pôte pricinui pagube, nu pot fi transportate nici în cupeul pentru persoane, nici ca bagaj. Vênătorilor însă, cum și persoanelor aflătoare în serviciul public, li-se permite a-și duce cu sine și armele lor.

Inscințare.

„Societatea Transilvania.“ Cu începere dela 1-iu Octomvrie st. n. a. c. această societate are de dat un stipendiu în sumă de lei (1600) una mie șese sute anual, plus taxe de înscriere și bani de drum.

Acest stipendiu se dă pentru litere. Locul studiilor va fi Universitatea din Viena.

Doritorii de a ocupa acest stipendiu vor adresa cererile lor în Bucuresci, către Comitetul Societății „Transilvania“, Strada Plantelor 24, cel mult până la 25 August v. a. însoțite de următoarele acte:

1. Act de botez; 2. Atestat de bacalaureat (maturitate); 3. Atestat de perfectă sănătate; 4. Act de bună purtare; 5. Act, prin care să se constate autobiografia sa (Circulus Vitae) și în fine 6. O declarație, prin care se obligă, ca după terminarea studiilor să servescă în partea locului.

La acest stipendiu pot concura

numai tineri români din ori-ce parte de peste Carpați.

Bucuresci, 5 Iulie 1889.

Comitetul Societății.

Locuri de bursieri la școala centrală de agricultură și silvicultură la Herăstrău în Bucuresci.

Bursele la această școală se dau fără concurs absolvenților de liceu, după ordinea de înscriere. Cererile se vor adresa ministerului agriculturii în Bucuresci până la 24 August 1889.

Pentru tinerii, cari au cel puțin 4 clase gimnasionale, reale, normale sau comerciale, se va ține concurs la 25 August 1889, orele 9 dimineața, în localul școlii de agricultură dela Herăstrău, înaintea juriului compus din profesorii școlii.

Pe lângă condițiunea de mai sus, aspiranții trebuie să întrunescă următoarele condițiuni: a) Să fie Români; b) Să aibă o constituție robustă și vârsta între 17—23 de ani impliniți la 1 Septemvrie 1889; c) Să fie vaccinați; d) Să presinte un act dovedind lipsa de mijloce, liberat de autoritatea comunală și vizat de perceptorul local.

Etatea se va dovedi prin actul de nascere. Medicul școlii va visita pe aspiranți, spre a se convinge asupra constituției lor fizice.

Materiale, asupra cărora vor fi examinați concurenții, sunt următoarele: aritmetica, geometria, fizica, toate ramurile din istoria naturală, geografia și istoria țerei.

Asupra acestor materii se va avea în vedere programa școlilor secundare. Se va insista însă mai cu seamă asupra fizicii elementare, asupra chimiei mai dezvoltată decât se dă în gimnasion: metaloizi și metale; echivalenți; nomenclatura și notațiunea chimică, noțiuni generale despre analize, chimia elementară a oxigenului, hidrogenului, azotului, carbonului, aerului, apei, acidului carbonic, amoniacului, fosforului, sulfului, siliciului, potasiului, sodiului, calciului, fierului, materialele vegetale, amidon, zahăr, celuloza, gluten, chlorofila.

Din mineralogie se va da mai multă atențiune rocilor celor mai însemnate.

Din botanică: organografia și fiziologia vegetală, mai pe larg ca în gimnasion; clasificatiunea plantelor, artificială și naturală, cele mai cunoscute familii: graminee, leguminoase, crucifere, rosacee, compositae, amentaceae, umbelifere etc. în dezvoltare.

Spre a pute dobândi o bursă, concurentul trebuie să obțină la examenul de admitere cel puțin media 12 din 20 puncte.

Cererile pentru tinerii de această categorie se vor adresa direcțiunii școlii de agricultură dela Herăstrău în Bucuresci până la 24 August 1889.

Posturi vacante.

Posturi de profesori și învățători. La institutul pedagogico-teologic gr. cr. din Arad este de ocupat postul de profesor pentru catedra de geografie, istorie și limba și literatura română, și postul de profesor pentru catedra de științele naturale, economie și limba germană. Salarul câte 900 fl. pe an și dreptul la quinvenalie. Petițiile sunt a se adresa la consistoriul gr. or. din Arad până în 22 Iulie v.

Postul de învățător și cantor gr. or. în *Jadaniu*, diecesa Arad. Salar anual de 126 fl. bani gata și în naturale: mai multe venituri, 4 jugere pământ arător, o grădină de 800 stânjin, curțir ect. Petițiunile sunt a se adresa d-lui Archip Munteanu, inspector de școle, în Mănăstirea Hodoș-Bodrog (p. u. Zădorlak; com. Timiș). Terminul de concurs 6 (18) August.

Postul de învățător și cantor gr. or. în *Barățeu*, diecesa Arad. Salar 300 fl. și venit în naturale. Petițiile sunt a se adresa d-lui Archip Munteanu în Hodoș-Bodrog (u. p. Zădorlak) până în 20 Iulie st. v. Dela petenți se cere, ca mai înainte să cânte la biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare.

Postul pentru 3 învățători la școala civilă de fete cu internat a „Asociațiunii“ în *Sibiu*, cu salar anual de 700 fl. și 150 fl. bani de curțir, cum și pentru o învățătoare la aceeași școală, cu salar anual de 400 fl. și prevederea completă în internat. Petițiile sunt a

se adresa comitetului „Asociațiunii transilvane“ până la 15 August n. c.

Postul de învățător și cantor la școala capitală română gr. or. din *S. Sebeș*, archidieceasa Sibiu. Salar 350 fl., er după serviciu de 5 ani 400 fl. Petițiile sunt a se adresa oficiului protopopesc gr. or. din S. Sebeș, până în 31 Iulie v.

Postul de învățător la școala conf. gr. or. română din *Coșteiu*, protop. Făgetului (com. Caraș-Severin). Salar 150 fl. bani gata și mai multe venit în naturale. Petițiile sunt a se adresa la oficiul protopresbiteratului gr. or. rom. al Făgetului până în 1 August v. c.

Postul de învățător la școala conf. gr. or. română din *Romănesc*, protopresb. Făgetului. Salar: 350 fl. bani gata și alte venit în naturale. Petițiile sunt a se adresa la oficiul protopresbiteratului gr. or. rom. al Făgetului până în 24 Iulie v. c.

Postul de notar la judecătoria cerc. din *Măhaciu* Terminul de concurs 26 Iulie.

Stațiuni parohiale: Chisindia, parochia gr. or. de cl. II, diecesa Aradului prot. Butenilor. Venit anual 605 fl. Petițiile sunt a se înainta comitetului parochial prin oficiul protop. până la 16 (28) Iulie, când se vor prezenta și concurenții.

Denta, parochia gr. or. de cl. II, diecesa Caransebeș, protop. Ciacovei. Salar: o sesiune parochială cu venit de 385 fl., birul parochial dela 200 case și stola obicnuită. Casa parochială lipsesce. Petițiile sunt a se adresa d-lui Paul Miulescu, protop. în Ciacova. Petenții vor fi puși mai întâi la probă în cântări și cuvântări bisericesti. Terminul de alegere 30 Iulie v.

Stipendii: In alumnele „Jigaiianu“ din Oradea-mare se vor primi pe anul scol. 1889—90 încă 6 elevi români gr. or. dela gimnasiul, școala reală sau academia de drepturi din Oradea-mare, cărora li-se va da gratuită prevederea completă. Petițiile sunt a se adresa până la 1 (13) August d-lui protopop Toma Păcală în Oradea-mare, pentru Senatul fundațiunii Jigaiane.

Tipuri din viața animalelor.

Pentru popor și tinerime de Dr. Carol Rothe

Traducere liberă.

(Urmare.)

Animalele vertebrate.

Mamiferele.

Caracterul maimuțelor 'lu putem cunoște din descrierea cea viuă a călătorului francez L. Vaillant.

Acesta avea cu sine în călătoriile sale prin Africa de mēdă-qi un pavian, pe care-l chiama Kees și care-i era de mare folos. „Eu l'am făcut familiarul meu“, istorisește el. — „Când aflam fructe seu rădăcini, pe cari însoțitorii mei Hototoți (omeni din părțile acelea) nu le cunoseau, nu ne atingeam de ele până ce nu le gusta mai întâi Kees. Decă el le arunca, atunci noi totdeauna dam cu socotela că acelea seu au gust neplăcut seu că erau striciciose și atunci le lăsam neatins. Kees avea încă o însușire și mai prețioasă: el era păzitorul meu cel mai bun, căci atât ziua cât și noaptea săria deodată în sus la cel mai mic semn de pericol. Prin strigătul seu și prin semnele sale de frică noi totdeauna găceam că inamicul este aproape fără de a fi băgat câni ceva de seamă. Acestia s'au lăsat mai în urmă cu totul în grija lui Kees și durmeau de tot liniștiți. Eu luam pe Kees adeseori cu mine la vână și îndată-ce observa că voescu să plece la vână era plin de bucurie. Pe cale se suia bucurat pe pom ca să caute după gumi, care-i plăcea foarte tare. Uneori el își descoperea în câte un unghet al vr'unei stânci seu în câte o scorbură, miere. Când nu găsea nici gumă nici miere atunci totdeauna o pățiam cam șodă cu

el — El își căuta atunci rădăcini și le mânca cu mare plăcere: mai ales îi plăcea un anumit fel de rădăcină, pe cari și eu le aflam în paguba lui gustose și recoritore, și pe cari voiam cu totu prețul a le împărți cu el. Dér Kees era viclent, — căci îndată ce găsea câte o astfel de rădăcină și eu nu eram destul de aproape de el, ca să-mi pot lua partea mea, o mânca cu cea mai mare grabă și se uita cu ochii ațintiți la mine. El măsura bine calea ce-o aveam până la el, și eu în totdeauna ajungeam prea târziu la el. Când însă se înșela în socotela sa și eu ajungeam mai de grabă la el, decum a așteptat, se încerca a ascunde iute rădăcina; dér atunci îl sileam cu câte o palmă bună a-mi da partea mea. De altminte pentru această nu se prea mânia pe mine și iute deveneam erăș prietini buni ca și mai înainte. El se pricepea de minune bine a apuca pe furis la mijlocele de trai, mai ales la lapte care îi plăcea mult. Omenii mei adeseori îl frecau cu biciul pentru astfel de lucruri, dér nici acest mijloc nu ajuta nimic. Eu insum încă-lu biciuam uneori, atunci însă fugea dér se reîntorcea la cort până ce nu înopta. Odată voiam să mănăc de amēdă și pe când era să mă apuc de mănăc am auditu de odată glasul unei paseri pe care nu-o cunoseam. Am lăsat numai decât mănăcarea, mi-am luat pușca și cu o săritură am fost afară din cort. După un pãrtrar de óră m'am reîntors cu paserea în mână, spre marea mea mirare însă n'am mai aflat nimic din mănăcarea: Kees mi-a fost mănăcăt amēdă și apoi s'a făcut nevădut. De altădată când a mai făcut câte o posnă de acestea se îndatina totdeauna a se întorce fără șgomotu pe timpul când beam ceai prefăcându-se de tot nevinovat; și ca și când nu s'ar fi întemplat nimic se aședa la locul îndatinat, însă în sera această nu s'a mai arătat de loc. Deorece uic în ziua următoare nu l'a vădutu nimenea, eu într'adeveru am devenit neliniștit și îngrijat, creșdnd că l'așu fi perdut pentru totdeauna. În ziua a treia imi spuse însă unul din omenii mei, care a adus apă, că el a vădutu pe Kees, déră îndată ce l'a dărit Kees s'a ascuns dinaintea lui. Eu im pornitu numai decât și am căutat cruciș și curmeș prin ținutul acela după Kees. Deodată auđiu însă un strigăt asemenea aceluia ce-lu făcea Kees când mē reîntorceam dela vână, și când din întemplanie nu a fost așa de fericit ca să mē însoțescă. Eu mē uitaiu împrejur și-lu vădu cum se încerca a se ascunde în crengile unui arbore. L'am strigat numai decât pe nume; fi făcu semn să se cobore și să vină la mine. Dér el nu s'a încredut semnelor mele prietinesci și eu am fost silit să mē suiu în arbore, ca să-lu aduc jos. Ajungndu jos, nu a fugit și am mers apoi la olaltă cătră locul, unde am fost poposit. Aici își aștepta sorțea, déră eu nu i-am făcut nimica, căci totu nu mi-ar fi folosit nimica. Când se întempla, ca să ia din mănăcări pe furis, mai întâi se arunca vina totă numai pe Kees, și mai totdeauna cu dreptu. Odată s'au fost furat în vre-o câteva zile de-a rândul oușele, ce le oua o găină. Eu am voit să mē încredințez și să vedu, că într'adeveru cine este hoțul oușelor. De aceea într'o bună dimineață m'am pus la pândă și am așteptat, până ce a ouat găina. Kees ședa chiar în carul meu; de abia a auditu cotcoroșitul celu dintăiu al găinei, prin care făcea cunoscută că a ouat, și sări numai decât jos din car, ca să fugă la ou. Indată ce m'a vădutu, a stat pe loc și se prefăcea, ca și când se legăna încolo și încoco câteva timp și ochii îi luciau într'un mod cu totul neobicnuit; în scurt el a întrebunțat totă înșelăciunea, ca să mē depărteze din locul unde eram și să mē înșele asupra

planului, ce voia să-l îndeplinească. Pur-tarea lui cea făcătoare m'a întărit și în presupunerea mea; îndată mă și încredințai despre acesta; pentru ca și eu să-l înșel, am întors spatele către locul unde a ouat găina; vedându elu acesta, numai decât a sărit iute către cuibul găinei. Am fugit iute după el și am ajuns chiar atunci, când a stricat oul și îl înghițea. Atunci l'am pedepsit acolo pe loc pe mișelul de Kees pentru fapta sa, der nici această pedepsă aspră nu l'a împedat a fura erași ouă prospete.

Cimpansul

Cimpansul este unul dintre cele mai mari maimuțe. Față de elu s'au făcut cele mai însemnate observațiuni; așa l'au vădit omeni îndeplinind pe corăbii serviciile matrozilor, ba încă pe o corabie elu a fost învățat a încălzi cuptorul de pâne. Îndată ce cuptorul avea gradul de căldură de lipsă, fugia iute la pâneriu (brutar) și i da acesta să înțelegă. Altă maimuță de acestea învățase a mânca la mesă ca și un om cu purtările cele mai bune. În un mod cu totul totu ciudat se apăra un cimpans de o mătă, cu care bucuros se juca și de ale cărei ghiare fusese cu un privilegiu orecare în mod neplăcut s'ariat. Elu cerceta cu grije picioarele mătii și după ce a descoperit ghiarele cele ascuțite, le-a rupt pe toate una după alta cu dinții cu cea mai mare linisă; de acum înainte a putut să se jõe liniștit cu mătă.

În menageria (un loc unde sunt adunate animale vii de multe feluri) din orașul Hamburgu au odată o femeiușcă (femelă) de cimpans, cu numele Molli, bătându-se unu cui prin dosul unu pãrețe alu locuinței sale. Când a vădit că vârful cuiului ese din pãrețe, apucă vasul, din care bea apă și bătă cuiul erași înderpt. Gaura ce s'au ivit după eșirea cuiului din pãrețe i-s'au părut că-i este spre greutate și ea a încercat a o astupa în deosebite moduri așa, că aduna paie și alte lucruri mici de pe jos și se silia a astupa gaura din pãrețe, der înzadar, căci toate cădeau erași jos. În urmă ea se sui în un pom, rupse cu dinții o crângă și astupă cu această gaura din pãrețe. Crângă nu cădă jos și Molli a fost prin această pe deplin mulțamită.

Maimuța capucină sau maimuța din țera Cap.

Acastă maimuță, ce se ține de grupa maimuțelor cu code lungi, este adusă adeseori în Europa; prinsă de tină, ea se pôte foarte ușor îmblândi. Puterile ei spirituale sunt foarte mari. Ea învăț în curându a-și cunoșce puterile sale și devine ca o jumătate de animal de casă — așa, încât o maimuță de acestea s'au întors de bună voia în prinsărea, din care odată a fost eșit. — Ea învăț multe lucruri, mai ales însă numai de acelea, dela cari așteptă orecare folos. Așa ea învăț a deschide cutii, a căuta buzunarele domnului său ș. a. Totu-odată ea și înmulțese cu timpul cunoștințele sale. O maimuță de acestea a primit odată unu ou și pe acela l'a spart așa de cu ne-grije, încât atât albușul, cât și galbinușul oului a curs din găoțe. A doua oară, când a mai primit unu ou, a spart numai puțin cõja oului la un cap și bõu apoi cu grije oul. Unei alte maimuțe de soiul acesta îi da domnul ei totdeuna câte o bucată de zăhar învăluit în hãrtie. Câte-odată îi da și câte-o vespe învăluită în hãrtie în loc de zăhar. Când a primit pentru întâia dată vespe învăluită în hãrtie în loc de zăhar — desfacu ca totdeuna iute hãrtia, ca să scõta zăharul; der deodată se ivi din hãrtie în loc de zăhar o vespe, care o și înțepă pe sãrmana maimuță. În viitoru, de câte ori primia zăharu s'au altceva bun de mâncare învăluit în hãrtie, ținea totdeuna

lucrul primit la urechi și desfacea hãrtia numai atunci, când nu aușia nici o mișcare în hãrtie. Aceste maimuțe se silesc cu totdeinsul a asculta de semnele domnilor și și a învăț din pãtãni. Întemplantu-se se se taie vredat cu cuțitul, nu se mai apropie de acel cuțit, decât cu o grije foarte mare și de loc. După ce o maimuță de acestea a fost învățată a sarge nucile cu pãra și cu ciocanul, sparse și cutii și alte lucruri, pe cari nu le putea desface.

Ordinea a 2-a. Cheiropterele sau animalele ce au la mână și la picioare o membrană, cu ajutorul căreia pot zbura.

La cheiroptere, mulțamită modului lor de viață, tare cu greu pôte să fi observată viața, ori pornirile și însușirile lor de către omeni. Der totuși ele dau semne de mari însușiri spirituale. Unele soiuri se pot îmblândi și le place a fi nutrite cu lapte și insecte. Tote felurile însă sunt tare prevăditore și s'au tare bine, ca să scape de aleșirile inimicilor lor. Cu o unghie, de care este acățat un fluture, înzadar am încerca să le prindem. Ele se apropie, ce-i drept, de fluturile ce plutesc în aer, der descoperu în curându funia cea fină a unghiei și nu se lasă a fi amăgite, ca să încerce a mânca din acel fluture.

Un grad de socotință bătătoru la ochi a observat Kolenati la un liliac. Acest liliac cruța în mod neobișnuit pe o muerușcă de fluture, fiindcă elu a observat, că acea muerușcă a dat nascere la mai mulți bãrbãtuși, ce-i serviau de o pradă bogată.

Ordinea a 3-a. Insectivorele sau mănãtorii de insecte.

Mănãtorii de insecte se deosebesc în parte prin aceea de celelalte animale, că ei își fac locuințe măiestrite sub pãmentu, precum este sobolul și deosebetele feluri de șoreci cu botul ascuțit. Totuși sunt și nise animale rãpitoare mici, îndrãnețe, cari prind cu înșelãciunea și cu puterea pe alte animale mai mici și apoi le mănãncă. Din cauza trebuinței lor cele multe de nutrementu, aceste animale aduc și unu ore care folos: că stirpesc multe animale stricãcioșe.—Sobolii și șorecii cei cu botul ascuțit, în lipsă de nutrementu nu cruțã chiar nici animalele de nemul lor.

Ariciul se pôte cu timpul și îmblândi. După-ce este prins, mai întâi este foarte fricos și petrece mai mult în starea lui adunat ca un glob. Pe încet se lungesc și se uită cu atențiune (prevedere) împrejurul său. Îndatăce observã omeni, este cuprins de frică și se adunã erași ca un glob. Dacă însă după multe încercãri observã, că nime-nu-i face vre-unu rãu, se îndatinã cu omul, devine plin de încredere și blând, la cuvintele blãnde ese din locul său ascuns și bucuros ia cu gura bucățica cea gustosă din mâna îngrijitorului său; în decursul zilei însă elu este ascuns în un unghet, cãtrã sã începe a fi vioiu. fuge încolo și încõce pãra casă, vãnãndu după insecte.

Ordinea a 4-a. Animalele rãpitoare.

Animalele rãpitoare și-au câștigat prin țaria și dibãcia lor domnia peste cele mai multe animale. Nu puține posedu și un grad mare de puteri spirituale, și unele trebuiesc numerate între animalele cele mai deștepte și între acestea mai înainte de toate este de a se socoti cãnelu deșteptu, acestu animalu, ce pôte că de mij de ani s'au împrietinit cu omeni. Der și alte multe feluri de animale neimblãdate din felul acesta posedu un grad înalt de cugetare. Sãu ore nu a devenit vulpea proverbială? Mătă și alte animale de felul acesta sunt în privința violenței tare aprõpe de vulpe. La animalele acestei ordini aflãm unu numãru mare de exemple în privința acestã.

Cãnelu postilonului (surugiu).

În marca Brandenburg se află un sat numit Liebzig. Poștarul de acolo avea un servitor tare credincios, carele ca postilonu avea să facă în totã ziua calea dela Liebzig până la orașul Crossen; acestuia i-a cinstit domnul său un cãne, carele se îndatina a însoți mai totdeuna pe noulu său domn în dilnica lui cãlãtorii. Intr'o zi s'au întemplantu că poșta n'au sosit. Poștarul aștepta înzadar. În urmă sosese sãrã târziu cãnelu postilonului, gãfãndu de ostenețã și lãtrãndu cã se pôte de tare, fiind neliniștit în mod cu totul totu neobișnuit. Când a zãrit pe poștaru, a sărit înainte lui, a început a urla (hãuli) și a-lu trage cu dinții de vestminte. Poștarul a presimțit purtarea cea neobișnuită a cãnelui; poruncese să i-se pună sãua numai decât pe cal și s'au îndu-se cãlare, apucã pe calea ce i-o arãta cãnelu. La calea jumãtate află carul jãfuit și fără servitor. Cãnelu fuge iute în tufișul din apropiere și fiind urmărit de poștaru, acesta află în tufișu pe servitorul său ucis.

Ocãrmuirea a cercetat cu totdeinsul după făptuitoru, der înzadar.

După un pãrãru de anu merse într'o zi poștarul cãlare, însoțit de cãnelu său până la orașelul Crossen. Reintorcându-se din acel orașel, etã că cãnelu sare de-odată ca turbat în un mod neobișnuit asupra unu tunaru, ce stãtea rãzimat de o casă și voia cu ori-ce preț să-lu mușce, deși până atunci nu a mai fost sărit asupra nici unu om. Tunarul s'au apãrat drãcuind și înjurãnd. Poștarul, de sine se înțeleg, și-a cerut iertare dela tunaru pentru îndrãnelã cãnelui său, cugeta însă în sine, că totu trebuie să fi ceva în acestu lucru neobișnuit, că a sărit cãnelu său cel de altcum foarte blãndu fără nici un privilegiu asupra tunarului, care stãtea liniștit lângã acea casă. Cuprins de zãpãcelã acestei întemplantu, îi veni în minte acel cugetu, că să se ducã la mai marele regimentulu dela milițã și să-i istorisescã pãtãnia sa, ceea ce numai decât a și făcut. „Dragul meu“, îi duse mai marele regimentulu, „aibi puținã rãbdare, eu voi merge numai decât în casarmã și voi cerceta asupra preã tristei întemplantu, de care mi-ai istorisit mai adineuri“. Mai marele regimentulu plecã numai decât cãtrã casarmã, însoțit de poștaru și de cãnelu acestuia. Ajunși acolo, cãtrã ce zãreșce oãnelu pe tunaru, deodată se repede ca turbat asupra lui, îl trãntesc la pãmentu și-lu urmãresce pe trepte în sus cãtrã podu, a cãru ușã era deschisã. Urmãrit fiind tunaru de mai marele regimentulu și de alte cãpetenii dela milițã, precum și de poștaru, acestia l'u gãsesc pe tunaru în podu în o camerã cãutãnd prin nise paie. Numai decât s'au cercetat cu deãmãnuntul acele paie și s'au aflat acolo o arã din lucrurile furate odiniorã dela carul de poștã, când cu privilegiu uciderii servitorului dela poștã. Va urma.

Din traista cu minciunile.

Te superi de 4.

Unu cioroiu, plin de atãtea pãcate, cãte gãini și gãșce lipsieu de priu sate, se duse la preotul să-lu spovedescã. Preotul îi dete un canonu aspru: să ducã „Tatãlu nostru“ și „Nãscãtoru“ de 77 ori pe zi o lunã întregã. Țiganului i-se părã socotãla mare și decã încep să se tãrguiescã cu preotul, der acesta rãmase neinduplecatu.

Intr'altã zi Țiganul se duse la preotul, pe care-lu gãsi în curte gata să plece de casã.

— Bunã ziua, pãrinte!

„Mulțam, fãtulu meu“.

— Bunã vremea, pãrinte!

„Mulțam, fãtulu meu“.

— Norocũ bunu, pãrinte!

Preotul își încreș sprincenele, der totuși îi mulțami.

— Sã deã Dumnezeu bine, pãrinte! grãi Faraonulu a patra orã.

Vãzãndu acum pãrintele, că ciõra face șagã, își ridicã bãbulu ca să-lu lovescã.

— Haoleo, sãnte pãrinte, der ușor ești la supãrare — grãi Faraonulu ferindu-se din cale — te superi de 4, și Tatãlu sfãntu din ceru să nu se supere de 77?

MULTE ȘI DE TOATE.

Înșelãtoria la loteria micã.

Mare sensația a fãcut în totã țera întemplantu ne mai pomenitã a Ungurulu Melchioru Farkas, care câștigase în luna asta 480,000 fl., adecã o jumãtate de milionu, în loteria micã din Timișõra. Se scie preste totu, că loteriile sunt sãracii pentru țerile, în cari se mai sustinũ. Numai în Austro-Ungaria și Italia mai esistã astfel de aședãminte, cari nu sunt decât unu isvoru de sãracire pentru o mare parte din locuitorii acestor țeri, cari prin jocul de loteriã ajungu la sapã de lemnũ. Der sinuciderile, cari se întemplantu din cauza jocului nebunu la loteriã, cine le mai bagã în sãmã?

Destulã cã noroculu lui Farkas a pus pe mulți pe gãnduri, fãcẽdu-i să se întrebã: ce visũ minunatũ a pututã avẽ acestu Unguru, de a pus în loteriã ca să câștige o jumãtate de milionu? Multe minuni se întemplantu în Țera-Ungurescã. Der asta era prea cu cõrne. Nu-i vorbã, statulu s'au arãtat galantũ, a plãtit câștigulu numai decât lui Farkas, care a plecat apoi la Viena, unde s'au preumblat cãteva zile. Vine pe urmã în Budapesta, dãrușce cu miile pentru *Kulturregylet* și scriitorii unguri (forțe potrivitu!), promițẽndu (ii da mãna să promițã) că va dãru și mai multu, decã va scãpa de alte dãri.

Der ce să vedã? Direcțiunea din Viena intrã la direcțiunea ungrescã din Timișõra, decã nu s'au fãcut vre-o mișculanțã la tragere? Cercetãrile fãcute au avut unu rezultat surprinãtoru și ne mai aușit în țera ungrescã. Înșelãciunea s'au dat pe fațã și Farkas, cel de tot invidiatu, este ađi nenorocitũ. Elu petrece acum în temnițã cu alți doi funcționari dela direcțiunea loteriei din Timișõra. Ca tovarășu în geșeftu li se va asoția în curẽndu și o femeia misterioșã, cunoscutã sub numirea „femeia cu haine negre“, pe care poliția a urmãrit-o și a arestat-o.

Geșeftulu de câștig l'au deprinsu acestia mai dinainte. Se vorbesce că Farkas a fãcut și mai înainte trei câștiguri mari, totu la acestã loterie. Elu sustine că toate câștigurile lui sunt o urmare a combinației lui (mai bine a lor) minunate; 200,000 fl. i-a confiscat statulu deja. Voru suferi de siguru și *Kulturregyletulu* și scriitorii unguri. Cercetarea încã nu este terminatã.

Despre eclipsã.

(Credințe populare.) Se scie, că în sãptãmãna trecutã a fost o eclipsã parțialã de lunã. Etã cãteva noțiuni și detalii asupra acestui fenomenu naturalu, totodatã dãm și cãteva credințe populare în acestã privințã:

Eclipsele lunare se întemplantu când este luna plinã; și când în acelașu timp; sõrele apunẽndu, luna rãsare. Atunci globulu nostru se aflã în liniã dreptã între sõre și lunã. Luna își împrumutã lumina ei dela sõre, ale cãru rașe se reflectã prin ea asupra globulu pãmãntescũ și producũ lumina lunei. Se întemplantu, der cã pãmẽntulu se fiã în dreptulu sõrelui și se facã umbrã lunei și atunci ea se întonecã și se face, cum se dize, eclipsã. Când pãmẽntulu umbresce totu disculu lunei, se face eclipsã totalã, și când umbresce o parte, se face eclipsã parțialã, după cum a fost și eclipsã acãstã. Decã eclipsã este vizibilã pentru totu locuitorii pãmẽntulu din emisferulu cu fațã spre luna plinã.

Fiindă vorba de eclipsă, credem că ar fi nimerit a arăta cum unele popoare inculte cred, cumcă soarele și luna întunecată se mănâncă de vârcolaci, sau balauri, sau smei. Eă și două anecdote în această privință:

Nise locuitorii din * au spintecat un animal scotându-i intestinale ca să scotă luna afară, pe care credeau ei că o înghițise animalul pe când bea apă dintr'un lac, în care se reflecta discul lunii și care s'a întâmplat tocmai atunci a se eclipsa.

La 29 Iunie 1860, s'a afișat în totu orașul cantonului din China următoarea circulară privitoare la viitoarea eclipsă lunară:

„Mandarinul Lu, guvernator etc. Bugați-vă a se da ajutorul lunii ca să nu se înghiță în a 15 a și a luni, a 6-a a anului, a 10-a a secolului curent. Luna, care este amenințată a fi mănăcată de șneu, se va eclipsa în aceea și fecu la 11 ore și 10 minute; toți Mandarinii, civilii și militarii cu totu poporul suntetj datorj a stărui, apăra și scăpa luna de o astfel de nenorocire îngrijitoare; băgați de semă să nu cumva să călcați acestu ordinu.“

Retragerea de bani vechi.

De câte-ori se retragă din circulațiune vre-unu felu de bani de hârtiă d'ai statului seu d'ai băncii, statulu, respectiv banca, câștigă sume enorme. Astfel, la retragerea pieselor de 5 fl. din 1866, nu s'au prezentat, pentru schimbare 260.000 bucăți. Statulu a profitat prin urmare fl. 1,300.000. Cătu de mare a fostu câștigulu statului la piesele de 1 fl., alu căroru terminu ultimū de rescumpărare a expirat la 30 Iunie a. tr., nu se scie. Decă însă se ia în considerare, că de regulă circulă 60-70 milioane bucăți, pe când de cele de 5 fl. cam 25 milioane, atunci poți conchide cu siguranță, că profitulu a trebuit să fiă însemnatu. Banca austro-ungară a câștigat la hârtiile de 10 fl. revocate, der reprezentate, 725.380, érla piese de 100 fl. a rezultatu unu profitu de 367.100 florini.

Este bine totdeuna, ca atunci, când se introduc bani noi, bună-óra ca acum piesele de 1 fl. cu deosebire țeranii să fiă cu mare băgare de semă, să-și schimbepiese vechi cu de cele nouu. Numai așa se potu încungiura pierderi considerabile de bani.

De silă mănânci și plăcinte.

Dilele trecute s'a pertractat la o judecătoria din Viena unu casu destulu de ciudatu. Friedrich Echt era acusat, că mănăcatu într'unu birtu cu intențiune, ca pe urmă să se facă nevêdutu și să nu plătescă.

Judele. Cu ce justifici purtarea d-tale? Acusatulu. Eram silitu să facu ceea ce am făcutu. Eram strimtorat. Fomea m'a dus în birtu, cu gândulu, să mănăncu foarte puțin.

Judele. Der ai mănăcatu ca unu baronu.

Acusatulu. Asta a fostu urmarea positiiei strimtorate, în care mă aflam. După ce m'am saturat cu bere și pâne, voiam să lasu chelnerulu dreptu garanță unu biletu dela muntele de pietate (Casa de zalogire, Versatzamt). Der în momentul acela intrară în birtu omeni mai mulți și n'am pututu intra în involei cu elu. Nu mi-a rămasu alta, decât să totu mai ceru câte ceva, ca să nu trag luarea aminte asupra mea; astfel am comandat...

Judele. Carne pe grătaru?

Acusatulu. Da.

Judele. O prăjitură?

Acusatulu. Da.

Judele. Și încă ceva?

Acusatulu. Adevêratu.

Judele. Una-alta, ai mănăcatu... până când?

Acusatulu. Cinci ore întregi. Mă aflam într'o strimtorare înfricoșată, necontentitu veniau oșpeți, de carj imi era rușine.

Chelnerulu a mărturisitu, că acusatulu n'a voit să-și înșele și că mănăcarea e plătită deja. Piritulu a fostu eliberatu.

Ce face prostia. Țeranulu, de care amu vorbitu în Nr. 137 alu „Gazetei“ cu data de Duminică sub rubrica acésta, din 150 fl. s'a alesu în sfêrșitu cu 38 fl. Să fiă de învățatură și pentru alții.

PENTRU HUMORU.

Una pentru alta.

Farmacistulu (apotecarul) Fă-pravuri și funarul Ștrêngu erau vecini, ogrădile lor erau câtu se pôte de aprôpe una de alta. Durere însă, că vecinii trăiau în vrășmășia. Din ce s'a trasu dușmănia lor, nu vomu cerceta aici, destulu că esista. Și decă li se da ocașie unde a'și face unulu altuia neplăcere, seu decă se aflau în plăcuta positiă, de a se păcăli unulu pe altulu, puteai fi mai multu decâtu siguru, că acésta se va întâmpla, ceea ce scia deja întregu orașelulu.

Odată s'au fostu înmulțitu guzganii (cloțanii) pe teritorulu măestrului Ștrêngu în număr atătu de considerabilu, încătu elu nu mai putea suferi acésta plagă. O astfel de năpaste trebuia întâmpinată. I-se stringea inima funarului nostru, când se vedu silitu a se decide să mērgă în farmacia (apoteca) vrășmașului seu de môrte, spre a cumpăra dela acesta unu lēcu în contra necazului seu urciosu. Din nenorocire elu află pe stăpănu lu însuși în farmacia.

„Poftescu de cinci-deci de creițari otravă pentru guzganii, calitatea primă!“ Cu aceste cuvinte, ce le scose din gură numai cu anevoiă, intră în farmacia. Privilegiatulu amestecătoru de veninuri pentru guzganii se uita la elu cu nise ochi de inchisitoru.

„Ce poftesci?“ îlu întrebă acesta — fără de a fi fostu nevoit — în tonulu celu mai seriosu de pe lume.

„De cinci-deci creițari otravă pentru guzganii!“ — repetă întrebatulu cu nerăbdare.

„Hm! hm! Și spre ce scopu, decă mi-e iertat să te întreb?“

„O drace —! spre a face capētu ne-numerateloru bidigăanii, cari năvălesc la mine din ograda D-tale!“

„Mi pare de totu rău! Der uniu omu atătu de iritat nu-i potu vinde astfel de articulu periculoși fără certificatu de permisiune! Cătu de ușor s'ar putu, ca chiar D-Ta însuși să te periclitezi: Intr'adeveru trebuie să regretu, deși cu mare neplăcere!“ Dicēndu aceste, fabricantulu de piluri se retrase c'unu risu triumfătoru în laboratorulu seu, lăsându în prăvăliă pe bietulu măestru de funii cuprinsu de furia nespūsă. — Unu lucru e siguru: pentru guzganii a fostu incidentulu acesta în totu casulu nu numai forțe plăcutu, der și priinciosu.

Câte-va săptămăni după acésta se tăia la farmacistulu unu porc, după-cum e obiceiulu în orașele de provință la familiile cu ceva stare. Der ce să vedu! în momentul când gliganulu menitu de a fi tăiatu, trebuia să fiă trasu în susu, pentru ca să se potă scurge sângele, află, că lipsescu funiile necesare și neincungiurabile spre acéstu scopu. Periculum in mora! In tremă, sa ca nu cumva acéstu act atătu de importantu pentru economia casei sale, — să fiă împedat, Fă-pravuri alu nostru alērgă cu cea mai mare iuțelă pe după colțulu casei în prăvăliă funarului. Măestru lu era însuși de față.

„O funie! pentru Dumneșeu! o funie!“ strigă elu încă de departe vrășmașulu seu de môrte; „trebuie să acățăm porculu, altfelu șperdemu totu sângele!“

Fabricantulu Ștrêngu nu se mișcă din locu, sta ca pironitu. In sfîrșitu dișe în pauze și accentuat: „Așu fi unu nebunu, decă așu vinde — uniu omu atătu de iritat — o funie! Cređi D-ta, că eu mă voiu espune invinuirei a fi sprijinitu

o sinucidere? Adă-mi mai întâiu — certificatulu de permisiune!“

Calendarul septemănei. Cupțor. Sorele. Căleud. Gregorian. Căleud. Iulianu. Iulie 1889. Dilele septem. 21 Pracedis 22 Mar. Magd. 23 Apolinaris 24 Cristina 25 Iacobu Ap. 26 Ana 27 Pantaleonu.

Tergulu de rimătorii din Steinbruch. La 14 Iulie n. starea rimătorilor a fostu de 131.843 capete, la 15 Iulie au intratu 1166 capete și au esitu 1326 rămăndu la 15 Iulie unu număr de 131.683 capete. — Se notēz: marfa unguressă veche, grea dela 46 cr. până la 47 cr. marfa unguressă tineră grea dela 48 cr. până la 49 cr., de mijlocu dela 48 cr. până la 48 1/2 cr. — ușor dela 49 cr. până la 49 1/2 cr. — marfa țērănescă grea dela 46 până la 47 cr. — de mijlocu dela 48 1/2 cr. până la 49 cr. — ușor dela 48 1/2 cr. până la 49 1/2 cr. — Porci îngrășați de unu anu dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindă dela — cr. până la — cr. Căntăriți la gară cu 4 1/2.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Iul. 1889

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect, Prețulu per 100 kilogr. dela, până. Includes items like Grâu Bănățenescu, Grâu dela Tisa, etc.

Cursulu pieței Brașov

Table with columns: Bancnote romănesci, Argintu romănescu, Napoleon-d'ori, Lire turcesci, etc.

Cursulu la bursa de Viena

Table with columns: Renta de auru 4%, Renta de hărtiă 5%, etc.

Table listing various financial items and their values, including interest rates and exchange rates.

Bursa din București din 18 Iulie.

Table with columns: Valori, % se cump., se vînd. Lists various bonds and their market status.

Cursulu losurilor private din 16 Iulie.

Table with columns: cumpt., vinde. Lists private lottery results and their values.

Editoru și Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

PUBLICAȚIUNE

Adunarea generală comitatensă cu rezoluțiunea sa ddo 21 Martie 1889 Nro 106 a decisu pe bas'a planului și preliminarului de spese deja aprobatu de înaltulu ministeriu reg. ung. de comerțiu, — repararea casei comitatense, efectuindă în anul 1890 după subtragera prețului parchetelor și traverseloru deja procurate, — cu suma de 6562 fl. 05 cr. v. a.

Deci pentru efectuarea susu menționatelor lucrări se escrie licitațiune cu oferte închise pe 14 Augustu a. c. la 10 ore a. m. în localitatea oficiulu de vice-comite.

Doritorii de a licita la aceste lucrări se provocă a-și așterne conformu preliminarului aprobatu și a condițiuniloru detaiate, — ofertele lor închise și provêdute cu vadiulu prescris de 5% în ziua numită până la 10 ore a. m., căci ofertele întârziate nu se voru lua în considerare.

Atătu elaboratulu lucrărilor, cătu și condițiunile detaiate se potu vedu în fiăcare și între orele oficiose în cancelaria oficiulu de vice-comite. Făgărășu, în 12 Iuliu 1889. Danielu de Grămoiu, vice-comite.

„ALBINA“

88,7

Institutul de credit și de economii

FILIALA BRAȘOVŪ

primesce în comisiune efectuarea de plăți și încasări atât în interiorul țerei cât și în străinătate.

Cumpără, vinde și amănțează monete, efecte și cupoane, dă însași seu îngrijește cecuri, asigurate etc. și se recomandă în deosebi pentru executarea în comisiune a oricărei tranzacțiuni de bancă în România.

Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. a.

EXPOZIȚIUNEA UNIVERSALĂ DIN PARIS.

Ocaziune unică pentru vizitatorii români!

A SE ADRESA:

GRAND HOTEL DACIA

41. Boulevard St. Michel. Paris.

Hotelier român. Bucătăria română-francesă.

104,25—9

Cea mai plăcută apă minerală.

Apa minerală

de

„RÉPÁT“

prin cel mai bogat conținut de acid carbonic și cel mai curat acid alcalic — făcându abstractiune de eminenta ei valoare medicală în contra lipsei de apetit, în contra indigestiunii, greutății la stomac, bolilor de rinichi și ale canalelor urinului, nervității, anemiei și slăbiciunii — se distinge escelent ca băutura obișnuită de toate celelalte ape de asemenea natură, avându proprietatea, ca gustul ei plăcut și recursorul se se menție mai mult timp.

După opiniunea autorităților competente Apa minerală de „Répát“ — în urma norocoșei ei compozițiuni chimice și alu conținutului ei estraordinar de bogat în acid carbonic — principialmente natrium de acid carbonic concentrat — întrece nu numai toate apele minerale de felul acesta din Austro-Ungaria, ci și multe din cele mai renumite ape minerale din străinătate.

Este de căpătat la toate băcăniile mai mari, farmacii și restaurante, precum și în cantități mai mari la

Depositul principal

G. GIESEL, Brașov,

Stada Teatrului No. 312

109,24-7

Apă minerală forte plăcută pentru vinu.

Face cele mai escelente servicii la suferințe de stomac.

Cea mai buna beutura recreatorie pentru masa.

Picăturile de stomach MARIAZELLER,

care lucră escelent în contra tuturor bolilor de stomach.

Neintrecute pentru lipsa de apetit, slăbiciunea stomachului, respirațiunea cu mirosu greu, umflare (venturi), răgăelă acra, colică, cataru de stomach, acrelă, formarea de petra și nășip, producerea escesivă de flegmă, gâlbinare, greață și vomare, durere de capu (deca provine dela stomach), căreei la stomach, constipațiune seu încuare, încărcarea stomachului cu măncași și beutura, limbric. suferințe de splină, ficatu și de haemorhoide. — Prețulu unei sticle dinpreună cu prescriereade întrebunțare 40 cr., sticla indoită de mare 70 cr.

Eспедиția centrală prin farmacistul

Carl Brady, Kremsier (Moravia.)

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt unu remediu secret. Părțile conținătoare sunt arătate în prescrierea de întrebunțare, ce se află la fie-care sticla.

Veritabile se află mai în toate farmaciile.

Avertisment! Picăturile de stomach Mariazeller se falsifică și se imiteză de multe ori. — Ca semn, că sunt veritabile, servese învelitorea roșia provădută cu marca de protecțiune de mai snșă, și afară de acesta pe fiecare prescriere de întrebunțare, ce se află la fiecare sticla, trebe se fie arătat, că acesta s'a tipărit în tipografia D-lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se află: Brașov, farmacia Franz Kellemen, farmacia la „Biserica Albă“, farm. I. Goos; farm. Iul. Hornung; farmacia Ferdinand Iekelius; farm. K. L. Schuster; farm. Heinrich G. Obert; farm. Ed. Kugler la „Higiea“; fa m. G. Ieketus în Hoszufalu.

Băile Tușnadu: farmacia Alex. Dobay. Cohnaltu: farm. Ed. Melas, farmacia L. Wolff, Feidioră: (Marienburg), farm. Wil. Schneider. Făgărașu: farm. v. Bildner, farm. Hermann Sz. Szt. György; farm. Val. Beteg, farm Barabás Fer. 46,52—17

IUON MIRCIA

carele în anul 1849 a slujit în Avrigu la baronulu Bruckenthal, se provocă, ca în interesulu seu propriu se incunosciițeze pe „Administrațiunea“ acestei foi despre locuința sa, unde se află de presentu.

121,4—2

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potu cumpăra în tutungeria I. Gross, și în librăria Nicolae Ciureu.

Attenzione!

Autorità. Necozianti. — qualunque riceve subito e gratuitamente: Prospetti ecc. delle macchine da scrivere e da copiare, le piu nuove, piu solide ed a miglior mercato.

Fabbrica di macchine da scrivere e da copiare. Berlino SW. Friedrichstrasse 243.

SE CAUTĂ

Unu ajutoru de contabilu și corespondent, care se cunoscă limba română și germană pentru o casă de comisionu și de agentură în Brăila. Aceia cari cunosc și limba franceză voru fi preferiți.

A se adresa la P. I. BANCOTESCU, Brăila (România).

Turnătoria de feru și fabrica de mașini a lui SCHLICK.

SOCIETATE PE ACȚII ÎN BUDAPESTA

FABRICA ȘI DIRECȚIUNEA: VI. Aeuss. Waitznerstr. 1696—1699.

BIROULU ÎN ORAȘU ȘI DEPOSITULU: VI. Podmaniczkygasse 17.

GARNITURİ DE TREIERATU CU VAPORU ȘI CU VERTEJU (GÖPEL).

Pluguri patent. ale lui SCHLICK cu 2 și 3 fiare.

Mașini de sēmēnatu în brazdă „HALADAS“ ale lui Schlick.

Mașini de sēmēnatu care împărtășie grăunțele.

Pluguri-Royal patent. ale lui Schlick și Pluguri originale Vidats cu unu fieru, unelte agricole, grape, fărimate de bulgari, tocători, tăietori de sfece, mașini pentru a scote mustu sfecleloru, sfărimate de porumbu (cucuruzu), mori pentru sfărimate, mori pentru curățitu, mori pentru măcinatu.

Părți apartinătoare de toate sistemele de pluguri pentru rezervă ținemu totdeuna în depositu. — Prețurile cele mai estine — Condițiunil de plată favorabile.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

Observare. Ne onorăm a aduce la cunoștința p. t. D-lorū mușterii, că deși amu mutatu partea cea mai mare a birourilor nostre ce se află în Budapesta VI, Podmaniczkygasse No. 17, în etablissementulu fabricei nostre aflătoru: Budapesta, VI., Aeussere Waitznerstrasse Nr. 1696—99, totuși susținem în interesulu și pentru comoditatea onor. d-ni clienți unu birou în orașu, în localitatea de mai sus, unde vomu ținea unu depositu din toate produsele nostre de obiecte pentru țidiri și de mașini agricole.

Cu înaltă stimă

Direcția turnătoriei de feru și a fabricei de mașini a lui SCHLICK — societate pe acții.

